

“HERMES FINANCE” ASC
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ
VƏ
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI

31 DEKABR 2022

“HERMES FINANCE” ASC

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
Müstəqil auditorların hesabatı	3-4
Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	5
Konsolidasiya edilmiş məcmu gəlir haqqında hesabat	6
Konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	7
Konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	8-9
<i>Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər</i>	
1. Ümumi məlumat	10
2. Əhəmiyyətli uçot qaydalarının icmalı	10-24
3. Uçot siyasətlərinin tətbiqində rəhbərliyin əhəmiyyətli mühakiməsi	25
4. Standartlar, şərtlər və mövcud standartlara düzəlişlər	26-27
5. Yenidən təsnifləşdirmələr	27-28
6. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	28
7. Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	28
8. Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	28-30
9. Əsas vəsaitlər	31
10. İstifadə hüququ olan aktivlər	31
11. Borc alınmış vəsaitlər	32-33
12. Buraxılmış borc qiymətli kağızları	33
13. İcarə öhdəliyi	34
14. Mənfəət vergisi	34-35
15. Səhmdar kapitalı	35
16. Digər öhdəliklər	35
17. Faiz gəlirləri və faiz xərcləri	35
18. İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	36
19. Ümumi və inzibati xərcləri	36
20. Öhdəliklər və şərti öhdəliklər	36
21. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	37
22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi	37-43
23. Ədalətli dəyər və ədalətli dəyər iyerarxiyası	44
24. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr	45

MOORE

Moore Azerbaijan
Tbilisi avenue, 49/C str,
Chirag Plaza Business Center, 5
Baku, Azerbaijan, AZ1065
T +994 12 490 77 47/48/49
F +994 12 490 77 50

baku@moore.az
www.moore.az

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN HESABATI

“Hermes Finance” ASC-nin səhmdarlarına

Rəy

Biz “Hermes Finance” ASC -nin (“Cəmiyyət”) və onun törəmə müəssisəsi (“Qrup”) 31 Dekabr 2022-ci il tarixinə təqdim edilən konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə konsolidasiya edilmiş məcmu gəlir haqqında, konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər və konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də, əsas mühasibat prinsiplərinin icmalı da daxil olmaqla, konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlərdən ibarət olan konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Bizim fikrimizcə, konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları 31 Dekabr 2022-ci il tarixinə Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə nəticələrini və konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (BMHS) uyğun olaraq düzgün və ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparmışıq. Bu standartlar çərçivəsində nəzərdə tutulan öhdəliklərimiz hesabatımızın konsolidasiya edilmiş Maliyyə Hesabatları üzrə Auditorların Öhdəlikləri bölməsində əks olunmuşdur. Biz Peşəkar Mühasiblərin Etika Məcəlləsi üzrə Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının (IESBA) prinsiplərinə uyğun olaraq Qrupdən ayrırıq və digər etika öhdəliklərimizi bu tələblər və IESBA Kodeksi əsasında həyata keçirmişik. Biz rəyimizin əsasını təşkil edən yetərli və müvafiq audit dəlilləri əldə etdiyimizi hesab edirik.

Digər məsələ

“Hermes Finance” MMC-nin 1 yanvar 2022-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın əldə edildiyi 31 dekabr 2021-ci il tarixli maliyyə hesabatları, maliyyə hesabatlarına 6 sayılı Qeyddə göstərilən düzəlişlər istisna olmaqla, 8 iyun 2022-ci il tarixində həmin maliyyə hesabatlarına dair şərti rəy bildirmiş, başqa audit tərəfindən yoxlanılmışdır.

Əhəmiyyətli nüanslar – Müqayisəli məlumat

31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatan il üzrə təqdim edilmiş müqayisəli məlumatların yenidən təqdim edildiyini göstərən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının 6 sayılı qeydinə diqqət çəkirik. Bu məsələ ilə bağlı rəyimiz dəyişmir.

MOORE

Rəhbərliyin və konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının idarə edilməsi üzrə məsul tərəflərin öhdəlikləri

Rəhbərlik konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına, obyektiv şəkildə təqdim edilməsinə, eləcə də, hesabatlarının saxtakarlıq və ya səhvlərdən irəli gələn əhəmiyyətli təhriflər olmadan tərtib edilməsi üçün zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemində görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən rəhbərlik Qrupun fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipi əsasında işini davam etdirmə potensialını qiymətləndirmək, müvafiq olduqda daimilik prinsipi ilə bağlı məsələləri açıqlamaq və rəhbərlik Qrupu ləğv etmək və ya fəaliyyətini dayandırmaq istəyəndək, yaxud bunu etmək üçün real seçimi olmayanadək hesabatlılıqda fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipini istifadə etmək üzrə məsuliyyət daşıyır. İdarəçilik üzrə məsul tərəflər Qrupun maliyyə hesabatvermə prosesinə nəzarət etmə öhdəliyi daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorların öhdəlikləri

Bizim məqsədimiz bütövlükdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhvlərdən dolayı əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmadığına təminat vermək və rəyimizi əks etdirən auditor hesabatı təqdim etməkdir. Təminat olduqca önəmli olsa da, Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit yoxlamasının hər zaman mövcud olan təhrifləri aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhvlərdən irəli gələ və bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları əsasında verilmiş iqtisadi qərarlara ciddi təsir göstərə bilər.

Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparılan audit yoxlamasının bir hissəsi kimi biz audit prosesində peşəkar mühakimə və peşəkar skeptisizm prinsipi tətbiq edirik. Biz həmçinin:

- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında saxtalaşdırma və ya səhvlərdən irəli gələn ciddi təhrif risklərini aşkarlayır və təhlil edir, bu risklərə cavab verən audit prosedurları hazırlayır və icra edir və rəyimiz üçün əsas təşkil edəcək kafi və müvafiq dəlil toplayırıq. Saxtakarlıqdan irəli gələn ciddi təhrifləri aşkarlamama riski səhvlərdən qaynaqlanan riskdən daha yüksəkdir, belə ki saxtakarlıq əlbir olma, saxtalaşdırma, məqsədli buraxma, təhrif və ya daxili nəzarətin yetərsizliyi kimi hallarla əlaqəli olur.
- Mövcud şərtlərdə müvafiq olacaq, lakin Qrupun daxili nəzarətinin səmərəliliyi ilə bağlı rəy bildirmək məqsədi daşımayan audit prosedurları hazırlamaq üçün auditə müvafiq daxili nəzarət haqqında anlayış əldə edirik.
- İstifadə olunan uçot siyasətlərinin, uçot smetalarının və rəhbərlik tərəfindən açıqlanan əlaqədar məlumatların müvafiqliyini təhlil edirik.
- Rəhbərliyin uçotun davamlılıq prinsipindən istifadəsinin müvafiqliyinə və Qrupun fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipini davam etdirmə imkanına dair ciddi şübhələr yarada biləcək hadisə və ya şərtlərlə əlaqədar ciddi qeyri-müəyyənliyin olub-olmaması ilə bağlı əldə edilmiş dəlillər əsasında yekun rəy bildiririk. Bizim yekun rəyimizdə ciddi qeyri-müəyyənlik mövcuddur deyilsə, auditor hesabatımızda konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında əlaqədar məlumatlara diqqət çəkməyimiz, yaxud da bu cür məlumatlar müvafiq olmazsa, rəyimizi dəyişdirməyimiz tələb olunur. Bizim yekun rəylərimiz auditor hesabatımızın hazırlanma tarixinədək əldə edilmiş audit dəlillərinə əsaslanır. Bununla belə, gələcək hadisə və şərtlər Qrupun işində fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipini poza bilər.
- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının, o cümlədən açıqlanan məlumatların ümumi təqdimatı, strukturu və məzmunu, həmçinin hesabatların obyektiv təqdimatının əsasını təşkil edən başlıca əqd və hadisələri əks etdirib etdirmədiyini təhlil edirik.

Biz auditin və mühüm audit tapıntılarının, o cümlədən audit yoxlaması zamanı daxili nəzarətdə aşkarladığımız mühüm çatışmazlıqların nəzərdə tutulan əhatə dairəsi və zamanlaması ilə bağlı idarəetmə üzrə məsul tərəflərlə əlaqədə oluruq.

Moore Azərbaycan

Bakı, Azərbaycan Respublikası

17 mart 2023-ci il

“HERMES FINANCE” ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

	Qeyd	2022	2021 (yeni-dən təsnif edilmiş)
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6	76,033	39,279
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	7	7,371,420	7,360,975
Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	8	25,397,660	18,315,887
Əsas vəsaitlər	9	112,587	141,932
Mal-material		-	89,391
İstifadə hüququ olan aktivlər	10	81,734	82,417
Digər aktivlər		17,540	55,664
Təxirə salınmış vergi aktivləri	15	175,705	90,200
Cəmi aktivlər		33,232,679	26,175,745
Öhdəliklər			
Borc alınmış vəsaitlər	11	28,358,058	22,528,333
Digər cari öhdəliklər		66,256	46,181
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	12	2,537,029	2,245,726
İcarə öhdəliyi	13	107,370	98,134
Odənəcək vergilər		280,996	54,215
Cəmi öhdəliklər		31,349,709	24,972,589
Kapital			
Səhmdar kapitalı	15	615,000	615,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		764,197	590,034
Grupun səhmdarlarına aid olan capital		1,379,197	1,205,034
Qeyri-nəzarət payları		503,773	(1,878)
Cəmi kapital		1,882,970	1,203,156
Cəmi kapital və öhdəliklər		33,232,679	26,175,745

Vüqar Məmmədov
Direktor

Rəvan Cəferov
Direktor Müavini

Bakı, Azərbaycan Respublikası
17 mart 2023-ci il

“HERMES FİNANCE” ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

	Qeyd	2022	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
Faiz gəlirləri	17	5,176,529	4,357,132
Faiz xərcləri	17	(2,631,358)	(2,384,499)
Dəyərsizləşmiş zərərlər üçün ehtiyat ayrılana qədər xalis faiz gəliri		2,545,171	1,972,633
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin (tutulması) / bərpası		(36,224)	(104,071)
Kreditin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyatdan sonra xalis faiz gəliri		2,508,947	1,868,562
Haqq və komisiya xərcləri		(8,748)	(5,510)
Kirayə güzəşti		-	4,700
Xarici valyuta mübadiləsindən qazanc / (zərər)		(1,940)	2,330
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	18	(355,370)	(315,705)
Ümumi və inzibati xərclər	19	(321,583)	(253,580)
Vergidən əvvəlki mənfəət		1,821,306	1,300,797
Mənfəət vergisi	14	(364,692)	(287,612)
İl üzrə xalis mənfəət		1,456,614	1,013,185
İl üzrə məcmu gəlir		-	-
Cəmi il üzrə məcmu gəlir		1,456,614	1,013,185
Mənfəət payı			
Qrupun səhmdarlarına		1,150,963	1,015,316
Qeyri-nəzarət paylarına		305,651	(2,131)
		1,456,614	1,013,185

Vüqar Məmmədov, NƏR
Direktor

Rəvan Cəfərov
Direktor Müavini

Bakı, Azərbaycan Respublikası
17 mart 2023-ci il

“HERMES FINANCE” ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ KAPITALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

	Nizamname kapitalı	Bölişdürülməmiş mənfəət / (Yığılmış zərər)	Qrupun səhmdarlarına aid	Qeyri-nezaret paylarına aid	Cəmi
1 Yanvar 2021-ci il tarixinə qalıq (yeni təsnif edilmiş)	520,200	(103,182)	417,018	-	417,018
Nizamname kapitalının artırılması	94,800	-	94,800	-	94,800
Tərəmə müəssisənin alınması	-	150	150	-	150
Elan edilmiş dividendlər	-	(322,250)	(322,250)	(135,000)	(457,250)
Qeyri-nezaret paylarında dəyişiklik	-	-	-	253	253
Cəmi il üzrə məcmu gəlir	-	1,015,316	1,015,316	132,869	1,148,185
31 Dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq (yeni təsnif edilmiş)	615,000	590,034	1,205,034	(1,878)	1,203,156
Qeyri-nezaret paylarında dəyişiklik	-	-	-	200,000	200,000
Elan edilmiş dividendlər	-	(976,800)	(976,800)	-	(976,800)
Cəmi il üzrə məcmu gəlir	-	1,150,963	1,150,963	305,651	1,456,614
31 Dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	615,000	764,197	1,379,197	503,773	1,882,970

Vüqar Məmmədov
Direktor

Bakı, Azərbaycan Respublikası
17 mart 2023-cü il

Rəvan Cəfəroğlu
Direktor Müavini

"HERMES FINANCE" ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

	Qeyd	2022	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
Əməliyyat Fəaliyyətindən Daxil Olan Pul Vəsaitləri:			
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		1,821,306	1,300,797
<i>Nağdsız vəsaitlər üzrə düzəlişlər:</i>			
Əsas vəsaitlərin köhnəlməsi	9	34,177	51,419
İstifadə hüququ olan aktivlər üzrə köhnəlmə	10	80,473	38,461
İstifadə olunmamış məzuniyyət		4,691	17,266
İcarə öhdəliyi üzrə faiz xərci		10,233	5,356
Xarici valyuta zərəri, xalis		1,939	(2,378)
Faiz hesablaşmalarında dəyişiklik, xalis		503,888	(153,630)
İcarə güzəşti		-	(4,700)
Əsas vəsaitlərin silinməsi üzrə zərər		-	641
Ehtimal olunan kredit zərərlərin tutulması / (bərpa)		36,224	104,071
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		2,492,931	1,357,303
<i>Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişiklik:</i>			
İcarələrdən xalis investisiya üzrə dəyişiklik		(7,117,997)	(2,768,876)
Digər öhdəliklərdə dəyişiklik		15,384	(8,354)
Mal-material ehtiyatlarında dəyişiklik		89,391	(34,967)
Digər aktivlərdə dəyişiklik		38,124	(42,325)
Vergi öhdəliklərində dəyişiklik		(113,835)	(14,174)
Vergitutmadan əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə nağd pul vəsaitlərinin (yönəlməsi) / daxil olması		(7,088,933)	(2,868,696)
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(165,352)	(457,190)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə xalis pul vəsaitlərinin (yönəlməsi) / daxil olması		(4,761,354)	(1,968,583)
İnvestisiya Fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri:			
Əmlak, tikili və avadanlıqların satışdan əldə edilən gəlirlər		-	40,000
Törəmə müəssisəyə investisiya		-	(150)
Əmlak, tikili və avadanlıqların satın alınması		(4,832)	(177,555)
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlərdə xalis yerləşdirmə		6,381	(3,110,826)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə xalis pul vəsaitlərinin yönəlməsi		1,549	(3,248,531)
Maliyyə Fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri:			
Borc alınmış vəsaitlər üzrə daxilolmalar		45,171,608	36,469,178
Borc alınmış vəsaitlərin ödənilməsi		(39,606,826)	(31,872,624)
Buraxılmış borc qiymətli kağızları üzrə daxilolmalar		291,303	842,066
Adi səhmlərin buraxılması üzrə daxilolmalar		-	94,800
İcarə öhdəliyinin əsas hissəsinin ödənilməsi		(70,554)	(18,044)
İcarə öhdəliyinin faiz xərcinin ödənilməsi		(10,233)	(5,356)
Ödənilmiş dividendlər		(976,800)	(322,250)
Maliyyə fəaliyyəti üzrə xalis pul vəsaitlərinin daxil olmasa / (yönəlməsi)		4,798,498	5,187,770

10-45-cü səhifələrdə göstərilən qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir

“HERMES FINANCE” ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

Qeyd	2022	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
Valyuta məzənnələrinin dəyişməsinin xarici valyutada saxlanılan pul vəsaitlərinin qalıqlarına təsiri	(1,939)	3,658
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə xalis azalma	36,754	(25,686)
İlin Əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	39,279	64,965
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	76,033	39,279

Vüqar Məmmədov
Direktor

Bakı, Azərbaycan Respublikası
17 mart 2023-ci il

Rəyan Cəfərov
Direktor Müavini

"HERMES FINANCE" ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

1. ÜMUMİ MƏLUMAT

"Hermes Finance" ASC ("Cəmiyyət") 14 may 2018-ci ildə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi əsasında təsis edilmişdir.

Cəmiyyət və onun törəmə müəssisəsi (birlikdə – "Qrup") müxtəlif növ lizinq fəaliyyəti ilə (daşınmaz əmlakın uzunmüddətli icarəsi, avtomobil lizinqi və s.) məşğul olur.

Cəmiyyətin qeydiyyatı alınmış rəsmi ünvanı belədir: AZ1122, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Haqverdiyev küç., ev 5B, 577-ci məhəllə.

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərində Cəmiyyətin mövcud səhmlərinə aşağıdakı səhmdarlar sahib olmuşlar:

<i>Səhmdarlar</i>	2022	2021
	%	%
Sadiq Səbinə	50	50
Mehrəliyeva-Rzayeva Nuranə	8.54	8.54
Cəfərov Rəvan	41.46	41.46
Cəmi	100	100

31 dekabr 2022-ci və 2021-ci il tarixlərinə Qrupun yekun mülkiyyətçisi Qrup üzrə birgə nəzarəti həyata keçirən Cənab Rəvan Cəfərovdur.

Törəmə müəssisələr haqqında məlumat

Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına aşağıdakı mühüm törəmə müəssisələr daxildir:

<i>Adı</i>	<i>Əsas fəaliyyəti</i>	<i>Kapitalda pay, %</i>	
		2022	2021
"Caspian Auto İmport" ASC	Lizinq	50%	50%

"Hermes Finance" ASC və onun törəmə müəssisəsi (birlikdə – "Qrup") hazırkı maliyyə hesabatlarında konsolidasiya edilmişdir.

Təqdimat valyutası

Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər başqa valyuta qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə ("AZN") təqdim edilir.

Qrupun Əməliyyat Mühiti

Qrupun rəhbərliyi, makroiqtisadi mühitdəki dəyişiklikləri izləyir və yaxın gələcəkdə Qrupun fəaliyyətinin dayanıqlığını və inkişafını dəstəkləmək üçün zəruri hesab etdiyi tədbirləri görür.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri, mütəmadi olaraq, Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. "Fitch" və "S&P" Azərbaycan Respublikasının reytingini "BB+" olaraq qiymətləndirmişdir. "Moody's Investors Service" ölkə üçün "Ba2" kredit reytingini təyin etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişafına əsasən, hökumətin vergi, hüquq, tənzimləyici və siyasi islahatlarla birlikdə həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və pul tədbirlərinin səmərəliliyindən asılıdır. Rəhbərlik Qrupun fəaliyyətinə təsir göstərəcək iqtisadi mühitdəki bütün islahatları və nəticədə onların maliyyə vəziyyətinə necə təsir göstərə biləcəyini proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil. Rəhbərlik hazırda müxtəlif neft qiymətləri üzrə həssaslıq təhlili həyata keçirir və biznesin davamlılığını təmin etmək üçün müvafiq tədbirlər planı hazırlayır.

"HERMES FINANCE" ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI

Uyğunluq Bəyanatı

Qrupun 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ) tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları ("MHBS") və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi ("MHBSŞK") Tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Rəhbərlik Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və qaydalarına müvafiq olaraq Qrupu ləğv etmək, kommersiya fəaliyyətini dayandırmaq və ya kreditörlerden müdafiə olunmaq yollarını axtarmaq niyyəti və ya zərurəti olmadan Qrupun yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirəcəyini düşünür. Müvafiq olaraq, aktivlər və öhdəliklər normal şərtlər altında Qrupun aktivlərini reallaşdıracağı və öhdəliklərini yerinə yetirəcəyi əsaslar üzrə qeyd alınır. Bəzi konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Qrupun fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Fasiləsizlik prinsipi üzrə təxminlərə dair Rəhbərliyin qiymətləndirməsinə müəyyən vaxt çərçivəsində mahiyyəti üzrə qeyri-müəyyən hadisə və şərtlərin gələcək nəticələri haqqında fikir bildirilməsi daxildir.

Konsolidasiya üçün əsas

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun və törəmə müəssisələrin 31 dekabr 2022-ci il tarixinə olan maliyyə hesabatlarından təşkil olunmuşdur. Törəmə müəssisələr (xüsusi məqsədli müəssisələr daxil olmaqla) Qrupun nəzarət etmək imkanı olduğu bütün müəssisələrdir. Nəzarət bu halda yaranır ki, Qrup investisiya obyektində iştirakı ilə bağlı zərərə məruz qalsın və ya gəlir əldə etmək hüququna malik olsun və investisiya obyektini üzrə nəzarət hüququ vasitəsilə həmin gəlirlərə təsir etmək imkanına malik olsun. Xüsusilə, Qrup investisiya obyektinə yalnız və yalnız o halda nəzarət edir ki, Qrup:

- Investisiya obyektini üzrə nəzarət hüququna malik olsun (yəni mövcud olan səsvermə hüquqları hazırda investisiya obyektinin müvafiq fəaliyyətini idarə etmək imkanını versin);
- Investisiya obyektində iştirakla bağlı zərər və ya gəlirlər əldə etmək hüququna malik olsun; və
- Gəlirlərə təsir göstərmək üçün investisiya obyektini üzrə nəzarəti istifadə etmək bacarığına malik olsun.

Qrup səs çoxluğundan az paya və ya investisiya obyektində analoji hüquqlara sahib olanda Qrup investisiya obyektini üzrə nəzarət hüququnun olub-olmadığını qiymətləndirərkən bütün müvafiq fakt və şəraitləri, o cümlədən aşağıdakıları, nəzərdən keçirir:

- Investisiya obyektində sair səsvermə hüquqlarının sahibləri ilə müqavilə razılaşması (razılaşmaları);
- Sair müqavilə razılaşmalarından irəli gələn hüquqlar;
- Qrupun səsvermə hüquqları və potensial səs hüquqları.

Qrup investisiya obyektini üzrə nəzarət hüququnun olub-olmadığını o halda yenidən qiymətləndirir ki, fakt və şəraitlər üç nəzarət elementindən bir və ya bir neçəsində dəyişiklik əlamətinin olduğunu göstərsin. Törəmə müəssisənin konsolidasiyası Qrup törəmə müəssisə üzərində nəzarət əldə edəndə başlayır və Qrup törəmə müəssisə üzrə nəzarəti itirəndə başa çatır.

Qrup daxili əməliyyatlar, qalıqlar və Qrup şirkətləri arasındakı əməliyyatlar üzrə realizasiya olunmamış gəlirlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarından silinir. Həmçinin, realizasiya olunmamış zərərlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarından çıxarılır, lakin, köçürülmüş aktivin dəyərsizləşmə göstəricisi kimi nəzərə alınır. Lazım olduqda, törəmə müəssisələrin uçot siyasəti Qrup tərəfindən qəbul edilmiş qaydalara uyğun olmaq üçün dəyişdirilir.

Törəmə müəssisənin cəmi məcmu gəlirləri mənfi qalıq yaratdığı halda belə qeyri-nəzarət paylarına aid edilir.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI

Xarici valyuta əməliyyatları

Xarici valyutalarda əməliyyatlar onların hayata keçirildiyi tarixlərdə qüvvədə olan məzənnələrlə Qrupun əməliyyat valyutasına çevrilir.

Hesabat tarixinə xarici valyutalarda əks olunmuş maliyyə aktivləri və öhdəlikləri həmin tarixdə olan Məzənnə ilə yenidən əməliyyat valyutasına çevrilir. Maliyyə maddələri üzrə xarici valyuta gəliri və ya zərəri, dövr ərzində effektiv faiz və ödənişlər nəzərə alınmaqla, dövrün əvvəlində əməliyyat valyutasının amortizasiya edilmiş dəyərlə hesabat dövrünün sonunda məzənnəyə uyğun çevrilmiş xarici valyutada amortizasiya edilmiş dəyər arasında olan fərqdır.

Qrup bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında 31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərində aşağıdakı rəsmi məzənnələrdən istifadə etmişdir:

	2022	2021
ABŞ Dolları/AZN	1.7000	1.7000
Avro/AZN	1.8114	1.9265

Lizinq prosesinin başlanması anı

Lizinq prosesinin başlanması anı lizinq razılığının imzalandığı və ya daha əvvəl baş verdiyi halda öhdəliyin yarandığı tarix hesab olunur. Bu anlayışın məqsədlərinə əsasən öhdəlik yazılı olmalı, əməliyyata cəlb olunmuş şəxslər tərəfindən imzalanmalı və əməliyyatın əsas şərtlərini müəyyənləşdirməlidir.

Lizinq şərtlərinin başlanması

Lizinq şərtlərinin başlanması icarə götürənin lizinq obyektindən istifadə hüquqlarının başladığı an hesab olunur. Bu həm də lizinqin ilkin tanınma tarixidir.

Lizinqin klassifikasiyası

Maliyyə lizinqi bütün risk və faydaları əmlak sahibinin üzərinə keçirir. Mülkiyyət hüququ nəticədə ötürülə və ötürülməyə bilər. Bütün digər lizinqlər əməliyyat lizinqinə aid edilir.

Maliyyə lizinqi gəlirləri/ Maliyyə gəlirlərinin uçotu

Qrup maliyyə lizinqi gəlirlərini lizinqə qoyulmuş xalis investisiya məbləğində tanıyır. Lizinqə qoyulmuş investisiya lizinqə götürən tərəfindən zəmanət verilmiş məbləğ və zəmanət təqdim olunmamış qalıq məbləği daxil edilməklə (birlikdə lizinqə qoyulmuş ümumi investisiya) və lizinqə daxil edilən faiz dərəcəsi lizinqin başlanma anında lizinqə qoyulmuş ümumi investisiya məbləğinin lizinq obyektinin ədalətli dəyərində bərabər olmasını təmin edən endirim dərəcəsidir.

Maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat

Dəyərsizləşmə üzrə zərərlər maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarının ilkin uçotundan sonra baş vermiş bir və ya bir neçə halın (“zərər halları”) nəticəsində yarandığı zaman mənfəət və zərərdə əks etdirilir. Dəyərsizləşmə üzrə zərərlər maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarının xalis balans dəyəri ilə lizinq müqaviləsində nəzərdə tutulan gəlirlilik normasına əsasən diskontlaşdırılan gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin (hələ baş verməmiş gələcək zərərlər istisna olmaqla) cari dəyəri arasındakı fərq həcmində ehtiyat yaratmaqla qeydə alınır. Təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti lizinq müqaviləsi, digər girov və ya zəmanətlər üzrə aktivin alınması və satılması nəticəsində yarana bilən daxilmaları əks etdirir.

Ayrıca qiymətləndirilən maliyyə aktivi (əhəmiyyətindən asılı olmayaraq) ilə əlaqədar dəyərsizləşmə üzrə zərərin baş verməsinə dair Qrupda obyektiv dəlil olmadıqda, həmin aktiv analoji kredit riskinə malik olan maliyyə aktivləri qrupuna aid edilir və dəyərsizləşməyə görə birlikdə qiymətləndirilir. Maliyyə aktivinin dəyərsizləşməsi məsələsinə baxarkən Qrupun nəzərə aldığı əsas amillər həmin aktivin vaxtı keçmiş statusu və hər hansı girov təminatının realizasiya oluna bilməsidir.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat (davamı)

Dəyərsizləşmə üzrə zərərin baş verməsinə dair obyektiv əlamətlərin mövcud olmasını müəyyən edən əsas meyarlar aşağıda göstərilir:

- hər hansı ödənişin gecikdirilməsi və bu zaman gecikdirilmiş ödənişin hesablaşma sistemlərindəki gecikmə ilə izah edilə bilməməsi;
- borcalanın əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri ilə üzləşməsi və bunun Qrupun borcalan haqqında maliyyə məlumatları ilə təsdiqlənməsi;
- borcalanın müflisləşməsi və ya onun maliyyə strukturunun yenidən təşkil edilməsi riskinə məruz qalması;
- borcalana təsir göstərən milli və yerli iqtisadi şəraitin dəyişməsi nəticəsində onun ödəniş statusunda mənfi dəyişikliklərin baş verməsi və ya
- girovun dəyərinin bazar şərtlərinin pisləşməsi nəticəsində əhəmiyyətli dərəcədə aşağı düşməsi.

Aktivlər üçün dəyərsizləşmə üzrə zərərlərin kollektiv şəkildə qiymətləndirilməsi məqsədilə maliyyə aktivləri analoji kredit risk xüsusiyyətlərinə əsasən qruplaşdırılır. Həmin xüsusiyyətlər qiymətləndirilən aktivlərin müqavilə üzrə şərtlərinə uyğun olaraq borcalanlar tərəfindən bütün məbləğlərin ödənilməsi qabiliyyətinin göstəricisi olmaqla, bu cür aktivlər qrupu üzrə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin təxmin edilməsi üçün uyğundur.

Dəyərsizləşməyə qarşı məcmu şəkildə qiymətləndirilən maliyyə aktivləri qrupundakı pul vəsaitlərinin gələcək hərəkətinə, keçmişdə baş vermiş zərər halları nəticəsində yaranacaq vaxtı keçmiş borcların həcminə dair rəhbərlikdə mövcud olan statistikaya və vaxtı keçmiş borcların geri qaytarılması nailiyyətinə əsasən müəyyən edilir. Keçmiş dövrlərə təsir göstərməyən cari şəraitin təsirini əks etdirmək və cari dövrdə mövcud olmayan keçmiş hadisələrin təsirini aradan qaldırmaq məqsədilə, keçmiş illərin statistikasi müşahidə edilə bilən cari məlumatlara əsasən tənzimlənir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində uçota alınan dəyərsizləşmiş maliyyə aktivi ilə bağlı şərtlərə yenidən baxılarsa və ya bu şərtlər borcalanın və yaxud borcverənin maliyyə vəziyyətindəki çətinliklərə görə dəyişərsə, dəyərsizləşmənin uçotu şərtlərin dəyişməsindən əvvəlki effektiv faiz dərəcəsinə əsaslanır.

Ehtiyatın adekvatlığını müəyyən edərkən rəhbərlik keçmiş illərin zərərləri haqqında statistikanı, cari iqtisadi şəraitdəki dəyişiklikləri, lizinq portfelinin həcmi, inkişaf göstəricilərini, tərkibini və digər müvafiq amilləri nəzərə alır.

Dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləği sonrakı dövrdə baş vermiş hadisəyə görə azalarsa və həmin azalma obyektiv olaraq zərərin qeydə alınmasından sonra qeydə alınmış hadisəyə (məsələn, borcalanın kredit reytinginin artması kimi) aid edilərsə, əvvəl qeydə alınmış dəyərsizləşmə üzrə zərər mənfəət və zərər hesabına yaradılmış ehtiyata düzəliş etməklə bərpa edilir.

Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları qaytarıla bilmədikdə, onlar maliyyə lizinqi üzrə ümitsiz debitor borcları üçün əvvəlcədən yaradılmış ehtiyatdan silinir. Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları bütün zəruri prosedurların tamamlanmasından və zərərin məbləğinin müəyyən edilməsindən sonra silinir. Əvvəllər silinmiş debitor borcları konsolidasiya edilmiş məcmu gəlirlər haqqında hesabatda maliyyə lizinqi üzrə ümitsiz debitor borcları üçün ehtiyatın yaradılması hesabına bərpa edilir.

Maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarının və digər maliyyə aktivlərinin uçotdan silinməsi

Qrup aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərini uçotdan silir: (i) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (ii) Qrup həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya (iii) Qrup bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürmədikdə və ya saxlamadıqda, lakin həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda. Nəzarət qarşı tərəfin öz mülkiyyətində olan aktivi satış üzrə əlavə məhdudiyətlər qoymadan əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq üçün praktiki imkana malik olmadığı hallarda saxlanılır.

Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri

Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya olunmuş diskont və ya mükafat balans hesabatında müvafiq maddələrin balans dəyərinə daxil edilir.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Lizinqalanlar tərəfindən qabaqcadan ödənişlər və digər öhdəliklər

Lizinqalanlar tərəfindən qabaqcadan ödənişlər lizinq müddətinin başlanmasından əvvəl əldə edildikdə qeydə alınır və sonradan maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarından çıxılır. Lizinqalanlar tərəfindən qabaqcadan ödənişlər qarşı tərəfin müqavilə üzrə öz öhdəliyini yerinə yetirdiyi halda hesablanır və amortizasiya olunmuş dəyerdə uçota alınır.

Gəlir və xərclərin uçotu

Bütün borc alətləri üzrə faiz gəlirləri və xərcləri məcmu gəlirlər haqqında hesabatda effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metodu ilə qeydə alınır. Bu metoda əsasən, faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və haqlar, əməliyyat xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir.

Effektiv faiz dərəcəsinə aid olan komissiya haqlarına maliyyə aktivinin yaradılması və ya alınması, yaxud maliyyə öhdəliyinin (məsələn, ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, zəmanətlərin və ya girovun dəyərləndirilməsi və qeydə alınması, maliyyə alətinin təqdim edilməsi şərtlərinin razılaşdırılması və sövdələşmə sənədlərinin hazırlanması haqları) buraxılması ilə əlaqədar əldə edilmiş və ya ödənilmiş komissiya haqları daxildir.

Xarici valyutanın yenidən qiymətləndirilməsi

Qrupun funksional və hesabat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır (“AZN”).

Monetar aktiv və öhdəliklər, ARMB-nin müvafiq hesabat tarixinə qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə əsasən Qrupun funksional valyutasına çevrilir. Xarici valyuta ilə əməliyyatların həyata keçirilməsi və ilin sonuna ARMB-nin rəsmi valyuta məzənnəsi ilə xarici valyutada ifadə olunan monetar aktiv və öhdəliklərin Qrupun funksional valyutasına çevrilməsi nəticəsində yaranan müsbət və mənfi məzənnə fərqləri mənfəət və zərərə aid edilir. İlin sonuna qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə yerli valyutaya çevrilmə qeyri-monetar maddələrə, o cümlədən pay alətlərinə tətbiq edilmir. Məzənnə dəyişikliklərinin pay qiymətli kağızlarının ədalətli dəyərində təsiri ədalətli dəyər üzrə yenidən qiymətləndirmə nəticəsində gəlir və ya xərclərin bir hissəsi kimi əsk etdirilir.

Təsnifləşdirmə və qiymətləndirmə

9 sayılı MHBS-yə əsasən bütün maliyyə aktivləri ilkin tanınma zamanı sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyər (SMGƏD) və ya mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyər (MZƏD) kimi ölçülən aktivlər kimi (MZƏD) kimi təsnifləşdirilir.

Maliyyə aktivini, həm də aşağıdakı şərtləri yerinə yetirirsə və MZƏD-də göstərilirsə, amortizasiya edilmiş dəyərle ölçülür:

- “yığılmaq üçün saxlanılan” əsasda idarə olunan alətlər; və
- maliyyə aktivini doğuran müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə pul vəsaitlərinin hərəkətinə (əsas məbləğ və əsas məbləğ üzrə hesablanmış faizlərin ödənişi) səbəb olur.

Borc aləti SMGƏD-də yalnız aşağıdakı şərtlərə cavab verirsə və MZƏD-də göstərilirsə ölçülür:

- aktivin idarə edildiyi biznes modelinin məqsədi həm müqavilə üzrə nəzərdə tutulmuş pul vəsaitlərinin əldə edilməsi, həm də aktivin satışından pul vəsaitlərinin əldə edilməsidir; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyən olunmuş tarixlərdə pul vəsaitlərinin daxil olacağını təsbit edir. Bu pul vəsaitləri həm maliyyə aktivinin ilkin dəyərinin bir hissəsindən, həm də aktivin mövcud balans dəyəri əsasında hesablanmış gəlir məbləğindən ibarətdir.

Ticarət üçün saxlanılmayan kapital investisiyalarının ilkin tanınması zamanı Qrup bu maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərindəki sonrakı dəyişikliklərin həmişəlik SMG-də tanınması variantını tətbiq edə bilər. Bu seçim hər bir maliyyə aləti üzrə ayrı-ayrılıqda aparılır.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZƏD-də ölçülmüş kimi təsnifləşdirilir.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Gəlir və xərclərin uçotu

Faiz gəliri və xərcləri amortizasiya olunmuş dəyərdə və ya DMGVƏD ilə əlavə etmə əsasında, effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, borc alətləri üzrə uçota alınır. Bu metoda əsasən, faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və haqlar sövdələşmə xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir.

Effektiv faiz dərəcəsinə daxil olan komissiya haqqlarına maliyyə aktivlərinin yaradılması və alınması, yaxud maliyyə öhdəliyinin (məsələn, ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, zamanətlərin və ya girovun dəyərləndirilməsi və qeydə alınması, maliyyə alətinin təqdim edilməsi şərtlərinin razılaşdırılması və sövdələşmə sənədlərinin hazırlanması haqları) buraxılması ilə əlaqədar alınmış və ya ödənilmiş komissiya haqları daxildir. Bazar faiz dərəcələri ilə kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlik üçün Qrup tərəfindən alınmış komissiya haqları, Qrupun xüsusi kredit müqaviləsini imzalayacağı ehtimal edildikdə və kreditin verilməsindən sonra qısa müddət ərzində onun realizasiyasını planlaşdırmadıqda effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi hesab edilir. Qrup kredit verilməsi üzrə öhdəlikləri MZVƏD ilə ölçülən maliyyə öhdəlikləri kimi təsnif etmir.

Kredit dəyərsizləşməsi ilə əhatə edilmiş və ya satın alınmış maliyyə aktivləri üçün effektiv faiz dərəcəsi ehtimal edilən pul vəsaitlərinin hərəkəti (ilkin ehtimal olunan kredit zərərləri də daxil olmaqla) ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərə (adətən alış qiyməti ilə) diskont edilmiş dərəcəsidir.

Faiz gəlirləri, maliyyə aktivlərinin ümumi qalıq dəyərində effektiv faiz dərəcəsinə tətbiq etməklə hesablanır :

- i) kredit dəyərsizləşməsinə uğramış (3-cü mərhələ) maliyyə aktivləri üzrə faiz dərəcəsi onların effektiv faiz dərəcəsinə AD-yə tətbiq etməklə hesablanır; və
- ii) əldə edildikdə və ya satın alındıqda kredit zərərinə məruz qalmış maliyyə aktivləri, AD-yə tətbiq edilən kreditlə müvafiq olaraq düzəliş edilmiş effektiv faiz dərəcəsi tətbiq olunmaqla.

Qazanılmış gəlir icarə müddəti ərzində mənfəətdə tanınır. İcarədar icarə müddəti ərzində sabit gəlir dərəcəsi yaradan qazanılmamış gəlirin məbləğini tanımaq üçün faiz metodundan istifadə edir.

Digər gəlir və xərc maddələri

Bütün digər komissiya gəlirləri və sair gəlirlər, adətən, tamamlanma dərəcəsi asılı olaraq hesablama metodu ilə qeydə alınır. Tamamlanma dərəcəsi faktiki göstərilmiş xidmətlərin ümumi göstərilməli olan xidmətlərə nisbəti kimi müəyyən edilir.

Üçüncü tərəf üçün əməliyyatlar üzrə danışıqlar və ya danışıqlarda iştirakdan yaranan, məsələn, kreditlərin, səhmlərin və ya digər qiymətli kağızların alınması və ya əsas əməliyyatın icrası üzrə əldə edilmiş müəssisələrin alınması və ya satılması kimi komissiyalar və ödənişlər bu əməliyyatların başa çatması zamanı tanınır.

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi tanınmış məbləğin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququn, eləcə də əvəzləşdirilməni aparmaq və ya aktiv realizasiya edərkən müvafiq öhdəliyi də satmaq niyyətinin mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Gəlir və xərclər hər hansı mühasibat uçotu standartı və ya standartının şərhə üzrə icazə və tələb olmadığı halda və Qrupun uçot siyasətində xüsusi olaraq açıqlandıqda, məcmu gəlir hesabatında əvəzləşdirilmir.

Dəyərdəndüşmə

Mənfəət və ya zərər nəticəsində ədalətli dəyərini itirən maliyyə aktivləri hər hansı bir dəyərsizləşmənin əsaslı sübutunu təyin etmək üçün hər bir hesabat dövründə qiymətləndirilir. Əgər əsaslı sübut zərərin aktivin ilkin tanınmasından sonra baş verməsini və həmin zərərin etibarlı qiymətləndirilə bilən aktivin gələcək qiymətləndirilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətinə mənfi təsir göstərməsini əks etdirirsə, maliyyə aktivləri dəyərsizləşdirilir.

Maliyyə aktivlərinin (iştirak payı hüququ verən qiymətli kağızlar da daxil olmaqla) dəyərsizləşməsinin əsaslı sübutu debitor tərəfindən borcun ödənilməsindən imtina və ya xəta, Qrupun əks halda nəzərə alınmayacağı şərti ilə Qrupa ödəniləcək məbləğin restrukturizasiyası, debitor və ya emitentin müflisləşəcəyi göstəriciləri, Qrupda borcalanların və emitentlərin ödəniş statusunun əks istiqamətdə dəyişmələri, aktiv qiymətli kağız bazarının defoltuna və itkisinə birbaşa təsir göstərən iqtisadi şərtlərdən ibarət ola bilər. Bundan əlavə, xüsusi kapital qiymətli kağızlara investisiyada ədalətli dəyərinin maya dəyərindən əhəmiyyətli və ya uzunmüddətli azalması dəyərdəndüşmənin əsaslı sübutudur.

“HERMES FINANCE” ASC

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Əsas vəsaitlər

Əsas vəsaitlər ilkin olaraq alış dəyərində, o cümlədən aktivlərin yerinə çətdirilməsinə və onların Təşkilatın rəhbərliyinin nəzərdə tutduğu tərzdə fəaliyyət göstərməsi üçün lazımi vəziyyətə gətirilməsinə sərf olunmuş bütün birbaşa xərclərin cəmi məbləğində tanınmışdır.

Bu aktivlər xərc modelindən istifadə edərək sonrakı köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərərlerini çıxmaqla maya dəyərində ölçülür. Köhnəlmə düz xətt metodu ilə hesablanır və aşağıdakı illik dərəcələrlə silinərək tanınır:

Mebel və qurğular	20%
Kompyuter və rabitə avadanlığı	20%
Nəqliyyat vasitələri	25%

Köhnəlmə aktivin alındığı və ya kapitalizasiya edildiyi gündən hesablanır, aktiv silindi halda isə heç bir köhnəlmə həmin günə hesablanmır. Qalıq dəyərinin əhəmiyyətli hesablamaları və faydalı istifadə müddətinin hesablamaları aktivin təkrar qiymətləndirilib-qiymətləndirilmədiyindən asılı olmayaraq tələb olduğu kimi (lakin ən azından ildə bir dəfə) yenilənir.

Əsas vəsaitlərin silinməsindən yaranan mənfəət və ya zərər silinmədən əldə edilən mədaxillə həmin əsas vəsaitlərin qalıq dəyəri arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərərdə tanınır.

İstifadə hüququ olan aktivlər

Qrup istifadə hüququ olan aktivləri icarənin başlanğıc tarixində tanıyır (məsələn əsas aktivin istifadə üçün mövcud olduğu tarix). İstifadə hüququ olan aktivlər yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür və icarə öhdəliklərinin yenidən ölçülməsi üçün tənzimlənir. İstifadə hüququ olan aktivlərin dəyərinə tanınmış icarə öhdəliklərinin məbləği və alınmış icarə təşviqləri çıxmaqla başlanğıc tarixinə qədər və ya daha əvvəl edilmiş icarə ödənişləri daxildir. İstifadə hüququ olan aktivlər icarə müddəti ərzində düz xətt metodu əsasında amortizasiya olunur.

İcarəyə götürülmüş aktivin mülkiyyəti icarə müddətinin sonunda Qrupa keçirsə və ya dəyəri bir alış opsiyasının həyata keçirilməsini əks etdirirsə, amortizasiya aktivin təxmin edilən faydalı ömrü istifadə olunmaqla hesablanır. İstifadə hüququ verən aktivlər də dəyərsizləşməyə məruz qalır.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri müəyyən nağd pula çevrilə bilən və dəyəri əhəmiyyətsiz dəyişiklik riskinə məruz qalan maddələrdir. Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kassada olan nağd pul vəsaitlərini, banklarda cari hesab qalıqlarını və 7 gün müddətində ödəniləcək debitor borcları əks etdirir və ilkin olaraq və sonradan ədalətli dəyərlə uçota alınır.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın məqsədləri üçün banklarla olan qalıqlar və nağd pul vəsaitləri pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri hesab olunur.

Maliyyə alətləri

İlkin qiymətləndirilmə və uçotdan silinmə

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Qrupun maliyyə alətinin müqavilə müddəaları üzrə tərəfə çevrildiyi halda tanınır və ilkin olaraq ədalətli dəyər üstəgəl əməliyyat xərcləri ilə ölçülür. Maliyyə aktivləri maliyyə aktivləri ilə bağlı pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə müqavilə hüquqlarının müddəti bitdikdə və ya maliyyə aktivləri və bütün əhəmiyyətli risklər və faydalar ötürüldükdə uçotdan silinir. Maliyyə öhdəliyi ödənilmədi, dayandırıldı, ləğv edildiyi ya da müddəti bitdiyi halda uçotdan silinir.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan aşağıda təsvir edildiyi kimi ölçülür.

Ədalətli dəyərin dəyişməsi

Ədalətli dəyərin dəyişməsi mənfəət və ya zərərdə əks etdirilmiş maliyyə aktivlərindən başqa bütün maliyyə aktivləri maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsinə dair obyektiv sübutun olub-olmamasını müəyyən etmək üçün ən azı hər hesabat tarixində dəyərsizləşmə üzrə təhlil edilir. Dəyərsizləşməni müəyyən etmək üçün müxtəlif amillər maliyyə aktivlərinin hər bir kateqoriyası üzrə təbiiq edilir.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Maliyyə aktivlərinin təsnifatı və sonrakı qiymətləndirilməsi

Sonrakı qiymətləndirmənin məqsədi üzrə maliyyə aktivləri kreditlər və debitor borclarına bölünür.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi və yığıla bilməməsi

Müəyyən maliyyə aktivinin dəyərsizləşməsinə dair obyektiv sübutun olub-olmamasını müəyyən etmək üçün hər hesabat tarixində qiymətləndirmə aparılır. Bu cür sübut mövcud olduğu halda bütün dəyərsizləşmə zərərləri gəlir haqqında hesabatda tanınır. Maya dəyərində uçota alınmış aktivlər üzrə dəyərsizləşmə balans dəyəri və oxşar maliyyə aktivinin cari bazar gəlirlilik normasında diskont edilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış dəyəri arasındakı fərkdir.

Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və sonrakı qiymətləndirilməsi

Maliyyə öhdəlikləri ticarət və digər öhdəliklərdən ibarətdir. Maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz metodunu istifadə edərək amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür. Bütün faizlə əlaqədar ödənişlər "maliyyə xərcləri" kimi təqdim edilir.

Maliyyə alətlərinin əvəzləşdirilməsi

Yalnız tanınan məbləği əvəzləşdirmək üçün qanuni qüvvəyə minmiş qarşılıqlı əvəzləşdirmə hüququ olduğu və xalis əsasla əvəzləşdirmək və ya eyni zamanda aktivini realizə etmək və öhdəliyi yerinə yetirmək niyyəti olduğu halda maliyyə aktivləri və öhdəlikləri əvəzləşdirilir və xalis məbləğ konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilir.

Yalnız əsas məbləğin faizlərinin ödənişi (YƏMFÖ)

Grup təsnifat prosesinin ikinci mərhələsində maliyyə müqaviləsi şərtlərinin YƏMFÖ test meyarlarına uyğun olub-olmadığını müəyyən edir.

Test mərhələsinin əsas vacib prinsipi maliyyə aktivinin ədalətli dəyərini ilkin mərhələdə tanınması və maliyyə aktivinin qüvvədə olduğu müddət ərzində dəyişməsi (məsələn, hər hansı bir təkrar ödəmə və ya premium/əndirim amortizasiyası) kimi müəyyənləşdirilmişdir.

Lizinqin verilməsi zamanı ən mühüm marağ amillərindən biri pulun zaman dəyərini və lizinq riskinin nəzərə alınmasıdır. YƏMFÖ qiymətləndirməsi aparmaq üçün Grup mühakimə, maliyyə aktivlərinin hansı məzənnədə istifadə edilməsi və faiz dərəcəsinin müəyyənləşdirilməsi kimi əlaqəli faktorların nəzərə alınmasını tətbiq edir.

Bundan fərqli olaraq pul vəsaitlərinin hərəkəti risklərini və ya dəyişkənliyə məruz qalmasını izah edən müqavilə şərtlərinə əsasən pul vəsaitlərinin axını yalnız ödənilmiş əsas və faiz məbləğlərindən yaranır. Bu kimi hallarda maliyyə aktivlərinin mənfəət və ya zərər hesabatında ədalətli dəyərlə (MZHƏD) ölçülməsi tələb olunur.

Alınmış borclar və digər borc götürülmüş məbləğlər

İlkin tanınmadan sonra, alınmış borclar və borc götürülmüş məbləğlər, amortizasiya edilmiş xərclər kimi ölçülür. Amortizasiya edilmiş xərclər, effektiv faiz dərəcəsinin daxili hissəsi olan maliyyə xərcləri, hər hansı bir əndirim, və ya premiya fondları nəzərə alınaraq hesablanmaqdadır. Həm kapital, həm də öhdəlik komponentlərini özündə cəmləşdirən mürəkkəb maliyyə alətləri dərc olunma tarixində ayrılır.

Gruplar, qeyri-törəmə alətlərinin mühasibat yazılışlarını tərtib edərkən, ilk öncə bu alətlərin mürəkkəb olub-olmadığını müəyyən edir və daha sonra bu alətin hər bir komponentini ayrı ayrılıqda, maliyyə aktivini, öhdəliyi və ya kapital kimi, MUBS 32 əsasında, təsnifləşdirir. Geri ödəniləbilən alətlərin öhdəlik və kapital komponentlərinin təsnifi, bəzi səhmdarlar üçün bir variantın istifadəsi baxımından iqtisadi cəhətdən sərfəli görünərsə də, geri ödəniş zamanı dəyişiklik səbəbiylə yenidən nəzərdən keçirilə bilməz. Mürəkkəb maliyyə alətinin ilkin sərmayəsinin kapital və öhdəlik komponentlərinə ötürülməsi zamanı, kapital, öhdəlik alətinin bütün ədalətli dəyərini qalıq məbləğinin ixracından sonrakı halı olaraq dəyərləndirilir və bu məbləğ öhdəliklər üçün ayrıca qeyd olunur. Hər hansı bir mürəkkəb maliyyə alətinə bağlı olan törəmə tərkibli alətlərin dəyəri, kapitaldan fərqli olaraq, öhdəlik komponentlərinə daxil edilir.

Grupların kapital və öhdəlik bölgüsünü müəyyən etdikdən sonra, sonrakı mərhələ olaraq, öhdəliklərin ayrı ayrılıqda nəzərə alınması vacib olan törəmələrə malik olub-olmadığını müəyyənləşdirməlidir.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Mənfəət və ya zərər hesabında ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri

Bu kateqoriyaya aid olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri, kommersiya məqsədli olmayan və ilkin mühasibat prosesi zamanı rəhbərlik tərəfindən müəyyən olunan və ya icbari şəkildə MHBS 9 nəzdində həqiqi dəyəri ölçülə bilən kateqoriyalardır.

- Müvafiq təsnifat mühasibat uçotunda fərqli tanınma halında yarana biləcək uyğunsuzluqları aradan qaldırır və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaldırsa; və ya
- Borclar risklərin idarə edilməsi siyasəti və ya investisiya strategiyasına əsasən idarə olunan alətlədirsə və onlar ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilmiş maliyyə öhdəlikləri qrupunun bir hissəsidirsə; və ya
- Bir və ya daha çox derivativi olan öhdəliklər, əksər hallarda istənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti əhəmiyyətli dərəcədə dəyişməyincə müqavilə ilə və ya bənzər bir alətlə əlaqədar derivativlərin ayrılmasının qadağan edildiyi hesab edilsə.

Mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ədalətli dəyərdə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilir.

Ədalətli dəyərdəki dəyişikliklər Qrupun öz kredit riskindəki dəyişikliklər səbəbindən öhdəliklərin ədalətli dəyərində hərəkətlər istisna olmaqla, mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır. Ədalətli dəyərdəki dəyişikliklər digər məcmu gəlirlər vasitəsilə öz kredit ehtiyatında qeydə alınır və mənfəət və zərəmə geri qaytarılmır. Mənfəət və ya zərər hesabatında əks etdirilən alətlər üzrə əldə edilmiş və ya hesablanmış faizlər, faiz gəliri və ya faiz xərci ilə, hər hansı bir endirim / mükafat və alət əməliyyatının xərclərini alətin ayrılmaz bir hissəsi kimi nəzərə almaqla və effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanır.

Kapital alətlərinin payı üzrə dividend gəlirləri, ödəniş hüququ təsis edildikdə, digər əməliyyat gəlirləri kimi mənfəət və ya zərərdə qeydə alınır.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Şərtlərin və şəraitlərin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilməsinə görə tanınmanın dayandırılması

Yeni tanınmış lizinqlər gözlənilən lizinq zərərini ("GKZ") ölçmə məqsədləri üçün dəyərsizləşmiş hesab edilənə qədər 1-ci Mərhələdə təsnifləşdirilir. Qrup müştəriyə verilmiş lizinqin tanınmasının dayandırılıb-dayandırılmamasını qiymətləndirərkən, digər faktlarla yanaşı aşağıdakıları da nəzərə alır:

- Lizinqin valyutasının dəyişməsi
- Kapital xüsusiyyətlərinin təqdimatı
- Qarşı tərəfdəki dəyişiklik
- Dəyişikliklərin bu cür tanınması müqabilində modifikasiya alətlərinin artıq yalnız əsas məbləğ və faizin ödənilməsi ("YƏMFÖ") meyarlarına cavab verməyəcəyinin məlum olması.

Əgər dəyişiklik nağd pul vəsaitlərinin axışında əhəmiyyətli dərəcədə fərqliliyə səbəb olursa, dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına gətirib çıxara bilməz. Qrup, orijinal ehtimal olunan faiz dərəcələrində diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkətindəki dəyişiklikləri hər hansı bir dəyərdən düşmə (dəyərsizləşmə) halları qeyd edilmədiyi təqdirdə, mənfəət və ya zərərdə uçota alır.

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivindən pul vəsaitlərinin axınına almaq hüququ başa çatdıqda maliyyə aktivinin (və ya mümkün olduqda, maliyyə aktivinin bir hissəsi və ya oxşar maliyyə aktivlərinin bir hissəsi) tanınması dayandırılır.

Qrup maliyyə aktivini yalnız və yalnız aşağıdakı hallarda köçürə bilər:

- Qrup maliyyə aktivlərindən pul vəsaitlərinin axınına əldə etmək üçün müqavilə hüquqlarını köçürmüşdür; və ya
- Pul vəsaitlərinin hərəkəti hüququnu saxlayır, lakin "ötürmə" razılaşması ilə üçüncü tərəfə maddi gecikmə olmadan alınan pul vəsaitlərinin hamısını tam ödəmək öhdəliyi götürür. Qrupun maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinin axınına ("əsas aktiv") almaq üzrə müqavilə hüquqlarını saxladığı əməliyyatlardır, lakin həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti bir və ya bir neçə müəssisəyə ("son alıcılara"), aşağıdakı üç şərt yerinə yetirildikdə ödənilir;

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması (davamı)

Şərtlərin və şəraitlərin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilməsinə görə tanınmanın dayandırılması (davamı)

- Qrup, alınmış məbləğin tam ödənilməsi və faiz dərəcələrinə uyğun faiz məbləğləri ilə qısamüddətli avanslar istisna olmaqla, orijinal aktivdən ekvivalent məbləğlərin yığımını həyata keçirmədiyi halda, alıcılara məbləğləri ödəmək öhdəliyi yoxdursa;
- Qrup potensial alıcılara təminat olaraq təqdim etdiyi aktivdən başqa, hər hansı bir digər orijinal aktivini sata və ya girov qoya bilməzsə;
- Qrup potensial alıcılar adına toplanan pul vəsaitlərini əhəmiyyətli gecikmə olmadan təhvil vermək məcburiyyətindədirsə.

Əlavə olaraq, Qrup pul və pul ekvivalentlərində investisiyalar istisna olmaqla, yığım tarixi və potensial alıcılara lazım olan pul köçürmə tarixləri arasında olan dövr ərzində qazanılmış faizlər də daxil olmaqla, bu cür pul axınlarını yenidən investisiya etmək hüququna malik deyildir. Transfer yalnız tanınmanın dayandırılması hallarına uyğunlaşdırılır, həmçinin :

- Qrup aktivin bütün risklərini və mükafatlarını əhəmiyyətli dərəcədə ötürmüşdür və ya,
- Qrup aktivin bütün risklərini və mükafatlarını əhəmiyyətli dərəcədə nə ötürmüş nə də saxlamamışdır, lakin aktiv üzrə nəzarətin ötürülməsini təmin etmişdir.

Qrup, bütün əsaslı riskləri və mükafatlarını əhəmiyyətli dərəcədə köçürmədikdə və ya əlində saxlamadıqda, yalnız aktivin nəzarətini özündə saxlayıbsa, aktiv yalnız Qrupun davamlı təsirinin əhəmiyyətlik dərəcəsi ilə tanınır və bu halda Qrup həmçinin əlaqəli öhdəliyi tanınmalıdır. Köçürülmüş aktiv və əlaqəli öhdəlik Qrupun əlində saxladığı hüquq və öhdəlikləri əks etdirən əsaslarla ölçülür. Köçürülmüş aktiv üzərində təminat şəkli alan davamlı müdaxilə və təsir gücü, aktivini orijinal balans dəyərinin altında və Qrupun ödəməsi tələb oluna biləcək maksimum məbləğlə ölçülür. Davamlı təsir köçürülmüş aktiv üzrə yazılı və ya satın alınan bir variantın (və ya hər ikisinin) formasını alırsa, Qrupun aktivini yenidən satın alma prosesində ödəməsi lazım gələn dəyərdə ölçülür. Ədalətli dəyərle ölçülmüş bir aktiv üzrə yazılı təklif seçimi olması halında, Qrupun davam edən təsirinin əhatəsi, köçürülmüş aktivin ədalətli dəyəri və seçmə əməliyyat qiymətinin aşağı olması şərtlərlə məhdudlaşır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliklərinin tanınması öhdəliklərin sıfırlanması, ləğv edilməsi ya da vaxtının bitməsi hallarında dayandırılır.

Mövcud maliyyə öhdəliyi eyni kredit verəndən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli şərtlər ilə əvəz edildikdə və ya mövcud öhdəliyin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirildikdə, belə bir mübadilə və ya dəyişiklik öz öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliklərin tanınması kimi qəbul edilir. Orijinal maliyyə öhdəliklərinin balans dəyəri və ödənilməli ödənişlər arasındakı fərq mənfəət və zərərdə tanınır.

Maliyyə aktivlərinin dəyərdən düşməsi

Gözlənilən Kredit Zərərlərinin tanınması prinsiplərinə ümumi baxış

Qrup hər hesabat dövrünün sonunda, ilkin tanınmadan sonra maliyyə alətlərinin kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını, maliyyə alətlərinin qalan faydalı ömrü ərzində dəyərsizləşmə riskindəki dəyişikliyi diqqətə alaraq qiymətləndirmə aparmaq siyasətini həyata keçirmişdir.

Yuxarıdakı prosesə əsaslanaraq Qrup kreditlərini aşağıda açıqlandığı şəkildə Mərhələ 1, Mərhələ 2, Mərhələ 3 və dəyərsizləşmiş (Satın alınan və ya yaradılan kredit dəyərsizləşməmiş aktivlər (AYKD) kreditlər kimi qruplaşdırır.

Mərhələ 1: Kreditlərin ilkin tanınması, Qrup 12 aylıq GKZ-ə əsaslanan ehtiyat məbləğini tanıyır. Mərhələ 1 kateqoriyasında qruplaşdırılan kreditlər həmçinin kredit riski artmış Mərhələ 2-dən yenidən təsnifləşdirilmiş kreditləri də özündə cəmləşdirir.

Mərhələ 2: Borc verildikdən sonra kredit riskində əhəmiyyətli artım baş verdikdə, Qrup kreditin gözlənilən faydalı ömrü ərzində yarana biləcək zərərlər üçün ehtiyat yaradır. Mərhələ 2 kreditləri əlavə olaraq, kredit riskinin artdığı və Mərhələ 3-dən yenidən təsnifləşdirilmiş kreditləri də özündə cəmləşdirir.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Maliyyə aktivlərinin dəyərdən düşməsi (davamı)

Gözlənilən Kredit Zərərlərinin tanınması prinsiplərinə ümumi baxış(davamı)

Mərhələ 3: Əhəmiyyətli dərəcədə dəyərsizləşmə müşahidə olunan kreditlər. Qrup kreditin gözlənilən faydalı ömrü ərzində yarana biləcək zərərlər üçün ehtiyat yaradır.

AYKD: Alınan və ya yaradılan kredit aktivləri üçün ilkin tanınmada dəyərsizləşmə müşahidə olunan maliyyə aktivləridir. AYKD aktivləri orjinal tanınmalar sırasında ədalətli dəyərdə qeydə alınır və faiz gəlirinin sonrakı tanınmaları effektiv faiz dərəcəsinə əsaslanır. GKZ yalnız ehtimal edilən dəyərsizləşmədə növbəti dəyişiklik olduğunda tanınır və ya genişləndirilir.

Qrupun geri ödənilməmiş kredit məbləğləri ilə bağlı bərpa olunmasına dair gözləntisi qalmadığı hallarda bütünlüklə və ya hissəvi maliyyə aktivinin ümumi balans dəyəri azaldılır. Bu, maliyyə aktivinin tanınmasının (qismən) dayandırılması hesab olunur.

Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması

Qruplar effektiv faiz dərəcəsinə qədər azalmış qısamüddətli nağd pul daxilolmalarını ölçmək üçün dörd ehtimal yönümlü ssenariyə dayanaraq gözlənilən kredit zərərlərini hesablayırlar. Qısamüddətli nağd pul azalmaları müqaviləyə uyğun olaraq müəssisəyə ödənilməli pul axınları ilə müəssisənin ümumilikdə əldə etməyi gözlədiyi məbləğ arasındakı fərkdir. Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanmasında əsas elementlər aşağıdakılardır:

- *Defolt ehtimalı-* (Öhdəliyin yerinə yetirilməməsi ehtimalı) verilmiş zaman kəsiyində ödənilməmə ehtimalının təxmini hesablanmasıdır. Defolt ehtimalı bəzən yalnız dəyərləndirilən zaman müddətində baş verə bilər, lakin, ehtiyatlar portfel daxilində davamlı olaraq saxlanılmış ola bilər.
- *Defolt ehtimalında açıqlanma-* hesabat tarixindən sonra əsas məbləğin və faizin müqavilə ilə müəyyən edilmiş və ya hər hansı digər formada təyin edilən geri ödəmə şərtləri daxil olmaqla, təklif edilən güzəştlərdən mümkün azalmaların və gecikmiş ödəmələrə yığılmış faizlərin nəzərə alınaraq gələcək tarixdəki defoltun açıqlama qeydlərində yaradacağı dəyişikliklərin əvvəlcədən təxmin edilməsidir.
- *Defolt halında mümkün zərərlər-* Verilmiş müddət ərzində defolt hadisəsinin baş verməsindən yaranan zərərlərin əvvəlcədən təxmin edilməsidir. Bu daha çox müqavilə üzrə məbləğlər ilə borc verənin qoyulmuş girovların realizasiyası da daxil olmaqla almağı gözlədiyi məbləğ arasındakı fərqə əsaslanır.

• Gözlənilən kredit itkiləri əvvəlcədən dəyərləndirilərkən dörd müxtəlif ssenari nəzərə alınır (əsas vəziyyət, qalxış, yumşaq düşüş (enmə 1), və daha kəskin enmə (enmə 2)). Bunların hər biri müxtəlif defolt ehtimalı, defolt vəziyyətində açıqlama və defolt ehtimalında mümkün zərərlərlə əlaqəlidir. Vəziyyətdən asılı olaraq, ödənilməyən borcların ödənilmə ehtimalının və girovun dəyərinin və ya aktivin satılmasından əldə ediləcək məbləğin də nəzərə alınaraq geri qaytarılmasına dair müxtəlif ssenarilər də daxil edilə bilər.

Kredit kartları və digər dövriyyə vəsaitləri istisna olmaqla kredit zərərlərində maksimum dövr Qrupun hüquqi cəhətdən daha erkən müddətə tanınmalı olduğu hallar istisna olmaqla maliyyə alətinin müqavilə müddəti ilə müəyyən edilir.

Dəyərsizləşmə zərərləri və azadolmalar maliyyə aktivinin balans dəyərində müəyyən edilmiş alınmamış borc öhdəliyinə görə yaradılan gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehtiyatlardan formalaşan modifikasiya zərərləri və ya gəlirlərindən ayrılıqda balansda və açıqlama qeydlərində öz əksini tapır. Gözlənilən kredit zərəri metodunun mexanizmlərini aşağıdakı kimi izah etmək olar:

- 1-ci mərhələ: Qrup hesabat tarixindən sonrakı 12 aylıq müddət ərzində maliyyə alətinin mümkün ödənilməmə ehtimalının nəticəsi kimi istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərərinin 12 aylıq dərəcəsinə hesablayır. Qrup hesabat tarixindən sonrakı növbəti 12 aylıq müddət üçün gözlənilən ödənilməmə hadisəsinə ehtiyat məbləğini hesablayır.

2. ƏHƏMIYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Maliyyə aktivlərinin dəyərdən düşməsi(davamı)

Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması (davamı)

Bu gözlənilən 12 aylıq ödənilməmə ehtimalları effektiv faiz dərəcəsinə yaxınlaşana qədər azadılıb, ödənilməmə hadisəsində gözlənilən itkilərin miqdarında vurularaq ödənilməmə hadisəsində açqlama qeydlərinin proqnozlaşdırılmasına istifadə olunur. Hər dörd ssenari üçün bu hesablamalar yuxarıda izah edildiyi kimidir.

- 2-ci mərhələ: Borcun kredit riski orijinaldan əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda Qrup istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərəri ehtiyatı yaradır. Mexanizmlər ssenarilər də daxil olmaqla yuxarıda izah edilən digər ssenarilərlə oxşarlıq təşkil etsə də ödənilməmənin ehtimalı və ödənilməmə hadisəsində zərərlərin miqdarı maliyyə alətinin istifadə müddətinə əsasən proqnozlaşdırılır. Ehtimal olunan nağd pul ehtiyatları orijinal effektiv faiz dərəcəsinə yaxın məbləğə qədər azaldılır.
- 3-cü mərhələ: Qrup kredit dəyərsizləşməsi nəzərə alınan borclara gözlənilən istifadə müddəti üzrə kredit zərərləri hesablayır. Bu metod 2-ci mərhələdə verilən ödənilməmə ehtimalı 100% müəyyən edilmiş aktivlərlə oxşardır.
- Alınmış və ya yaradılmış kredit dəyərsizləşməsi müəyyən edilən aktivlər ilkin tanınmada kredit dəyərsizləşməsi hesablanan aktivlərdir. Qruplar ilkin tanınmadan istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərərlərinə yalnızca yığılmış dəyişiklikləri dörd ehtimal yönümlü ssenarilərə əsaslanaraq tanıyır.
- Borc öhdəlikləri və akkreditivlər.

Alınmamış borc öhdəliyinə istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərərlərini proqnozlaşdırarkən Qrup borc öhdəliyinin gözlənilən hissəsinin istifadə müddəti bitdikdən sonra alacağını nəzərdə tutur. Gözlənilən kredit zərəri, dörd ssenarinin ehtimal ağırlığına əsaslanan nağd pulun çəkildiyi təqdirdə, gözlənilən çatışmazlıqların bugünkü dəyərinə əsaslanır. Gözlənilən nağd pul çatışmazlığı, kredit üzrə gözlənilən effektiv faiz dərəcəsinə yaxınlaşanda təxirə salınır. Həm kredit, həm də alınmamış bir öhdəlik daxil olan kredit kartları və dövriyyə vəsaitləri üçün gözlənilən kredit zərərləri kreditlə birlikdə hesablanır və təqdim olunur. Kredit öhdəlikləri və akkreditivlər üçün gözlənilən kredit itkiləri ehtiyat məbləği içərisində tanınır.

Digər məcmu gəlirlər içərisində balans dəyəri ilə ölçülən borc alətləri

Digər məcmu gəlirlər içərisində balans dəyərində ölçülmüş borc alətlərinin gözlənilən kredit zərərləri bu maliyyə aktivlərinin qalıq dəyərini konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda azaltmır.

Bunun əvəzində, aktivlərin amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülməsi halında yaranacaq ehtiyata bərabər olan məbləğ, digər məcmu gəlirlərdə mənfəət və ya zərəre müvafiq yığılmış dəyərsizləşmə məbləği olaraq tanınır. Sair məcmu gəlirlərdə yığılmış zərərlər, aktivlərin silinməsi zamanı mənfəət və zərəre hesabına qaytarılır.

Alınmış və ya ilkin tanınmadan kredit dəyərsizləşməsi müəyyən olunmuş maliyyə aktivləri

Alınmış və ya ilkin tanınmada kredit dəyərsizləşməsi müəyyən olunmuş maliyyə aktivləri üçün Qrup ilkin tanınmadakı zərəre ehtiyatlarına yalnız yığılmış dəyişiklikləri tanıyır.

Gələcəklə bağlı proqnoz xarakterli məlumatlar

Gözlənilən kredit riski modellərində, Qruplar aşağıdakı kimi geniş iqtisadi informasiyalara əsaslanmaqdadır:

- ÜDM artımı
- İşsizlik dərəcəsi
- Mərkəzi bankın faiz dərəcəsi
- Təsərrüfat qiymətləri indeksi

Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması üçün istifadə olunan məlumatlar və modellər, konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları tarixində bazarın bütün xüsusiyyətlərini əks etdirə bilməz. Belə fərqlər əhəmiyyətli dərəcədə vacib olduqda bunu əks etdirmək üçün, keyfiyyətə uyğun bəzən müvəqqəti olaraq düzəlişlər edilir.

Yuxarıda göstərilən məlumatlar yalnız məsələyə aydınlıq gətirmək məqsədilə seçilmiş ümumi iqtisadi göstəricilərdir. Praktikada əmtəe qiymətləri inflyasiya dərəcələri, valyuta məzənnələri və dövlət büdcəsinin kəsirləri kimi digər göstəricilər də istifadə oluna bilər.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Silinmələr

Maliyyə aktivləri yalnız bərpa edilməsinin mümkün olmadığı halın təsdiq edildiyi zaman qismən və ya tam olaraq silinir. Silinəcək məbləğ yığılmış zərər ehtiyatından çox olduqda, fərq əvvəlcə ümumi balans dəyərində tətbiq edilən ehtiyata əlavə olunur. Hər hansı bir sonrakı bərpa kredit zərərləri üzrə xərclərə hesablanır.

MHBS 7R.35L Qruplardan dövr ərzində silinmiş və hələ də icra fəaliyyətinə məruz qalan maliyyə aktivləri üzrə qüvvədə olan məbləği açıqlamağı tələb edir. Bu tələb, Qrupun aktivini bərpa etmək üçün heç bir əsaslı gözləntiləri olmadığı təqdirdə və əlavə prosedurları icra etməkdən imtina etdikdə silməsinə imkan verən MHBS 9.5.4.4 ilə ziddiyyət təşkil edir.

Ədalətli dəyər

Qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında aparılan əməliyyatlarda aktivin satılması zamanı alınan və ya öhdəliyin köçürülməsi zamanı ödənilən qiymətdir. Aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyərini müəyyən edərkən Qrup mümkün dərəcədə bazarda müşahidə edilə bilən informasiyalardan istifadə edir. Əgər aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyəri müəyyən oluna bilmirsə, Müəssisə müşahidə edilə bilən məlumatların istifadəsini maksimumlaşdırır və müşahidə edilə bilməyən məlumatların istifadəsini minimumlaşdırır (oxşar əməliyyatlar üçün qiymətləri, diskontlaşdırılmış pul vəsaitləri hərəkətinin təhlilini və ya emitentin xüsusi hallarda opsiyon qiymət qoyma modelini əks etdirən müqayisəli bazar yanaşmasının istifadəsi) qiymətləndirmə mexanizmlərindən istifadə edir. İstifadə olunan məlumatlar bazar iştirakçılarının nəzərə aldığı aktiv/öhdəliyin xarakteristikalarına uyğundur.

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə üçün məlumatların müşahidə edilə bilmə dərəcəsinə və bütünlüklə ədalətli dəyərin müəyyən olunmasında məlumatların əhəmiyyətinə əsaslanaraq müxtəlif iyerarxik kateqoriyalara bölünür:

1-ci səviyyə - ədalətli dəyər eyni aktivlər/öhdəliklərin aktiv bazardakı mövcud qiymətindən (dəyişdirilməmiş) əldə edilir.

2-ci səviyyə - ədalətli dəyər 1-ci səviyyədə göstərilən mövcud qiymətlərdən fərqli olaraq aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (məs., qiymətlər) və ya dolay yolla (qiymətlərdən əldə olunan) müşahidə edilə bilən məlumatlardan əldə olunur.

3-cü səviyyə - ədalətli dəyər müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan (müşahidə edilə bilinməyən məlumatlar) aktiv və öhdəliklər üçün məlumatları özündə əks etdirən qiymətləndirmə mexanizmlərindən əldə olunur.

Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri arasındakı köçürmələr Qrup tərəfindən dəyişikliyin baş verdiyi hesabat dövrünün sonunda tanınır.

İşçilərin qısa-müddətli mükafatlandırılması

İşçilərin qısa müddətli mükafatlandırılmasının xərci (xidmətdən sonra on iki ay ərzində olan) xidmətin göstərildiyi və diskont edilmədiyi dövrdə tanınır.

Ödənişli məzuniyyətlərin gözlənilən xərci işçilərin hüququnu artıran xidmətlər gördüyü və ya yığılmayan məzuniyyətlər zamanı işə məzuniyyətin baş verdiyi halda xərc kimi tanınır.

Ehtiyatlar və şərti öhdəliklər

Ehtiyatlar cari öhdəliklərin keçmiş hadisə səbəbindən Qrupdan iqtisadi mənbələrin məxaricinə gətirəcəyi və məbləğlərin etibarlı şəkildə hesablanma bildiyi halda tanınır. Məxaricin müddəti və məbləği hələ də qeyri-müəyyən ola bilər. Cari öhdəlik keçmiş hadisələrin (misal üçün, hüquqi mübahisələr və ya yüklənmiş müqavilələr) səbəb olduğu hüquqi və konstruktiv öhdəliklərdən yarana bilər.

Ehtiyatlar hesabat tarixində mövcud olan ən etibarlı sübuta, o cümlədən, cari öhdəliklə bağlı risklərə və qeyri-müəyyənliklərə əsaslanan cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan hesablanmış məsrəflərlə qiymətləndirilir. Oxşar öhdəliklərin olduğu halda öhdəliyin ödənilməsində məxaricin tələb olunacağı ehtimalı bütün öhdəliklər sinfi nəzərə alınmaqla müəyyən edilir. Ehtiyatlar onların diskontlaşdırılmış dəyərində qədər diskont edilir. Burada pulların vaxt dəyəri əhəmiyyətlidir. Qrupun üçüncü tərəfdən faktiki olaraq toplaya biləcəyi öhdəliklərlə bağlı hər hansı ödəniş ayrıca aktiv kimi tanınır. Lakin bu aktiv əlaqəli ehtiyatın məbləğindən artıq olmamalıdır. Bütün ehtiyatlar hər hesabat tarixində təhlil edilir və cari ən yaxşı hesablanmış qiyməti əks etdirmək üçün uyğunlaşdırılır. Cari öhdəliklərin icra olunması nəticəsində iqtisadi mənbələrin mümkün məxarici mümkün olmaması və ya çox zəif olması ehtimal edildiyi hallarda müəssisələrin birləşməsi zamanı güman olunma halı istisna olaraq öhdəlik tanınmır.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Banklar və digər maliyyə institutlarına olan borclar

Banklar və digər maliyyə institutlarına olan borclar, müxbir banklar tərəfindən Qrupa nağd pul və ya digər aktivlər verildiyi andan qeydə alınır. Qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. Bank verdiyi borcları geri aldıqda, həmin borc öhdəlikləri konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan silinir və öhdəliyin balans dəyəri ilə ödənilmiş məbləğ arasındakı fərq borcun ödənilməsi üzrə yaranan gəlir və ya xərclərə daxil edilir.

Gəlir və xərclərin uçotu

Faiz gəlirlərinin və xərclərinin uçotu mənfəətdə və ya zərərdə effektiv faiz üsulu ilə aparılır. Kreditlərin rəsmiləşdirilməsi haqları, kreditlərin xidmət olunması haqları və kreditin ümumi mənfəətliliyini təmin edən sair haqlar, müvafiq əməliyyat xərcləri ilə birlikdə təxirə salınaraq effektiv faiz üsulu ilə maliyyə aktivinin təxmin edilən faydalı istifadə müddəti üzrə faiz gəlirlərində amortizasiya olunur. Sair haqlar, komissiya haqları və sair gəlir və xərc maddələri mənfəət və ya zərərdə müvafiq xidmətlər göstərildiyi zaman əks olunur.

Faiz gəlirlərinin tanınması

Effektiv faiz dərəcəsi metodu

Amortizasiya edilmiş maya dəyərlə, eləcə də mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan bütün maliyyə alətləri üçün faiz dərəcələri effektiv faiz dərəcəsi (EFD) metodundan istifadə etməklə tətbiq olunur.

Faiz hesablanan maliyyə aktivlərinin faiz gəlirləri MHBS 9 əsasında digər məcmu gəlirlər hesabına ədalətli dəyərlə ölçülür, buna oxşar olaraq daha əvvəl MHBS 39 əsasında satıla bilən və ödəniş tarixinədək saxlanılan kateqoriyaları üzrə qruplaşdırılan və faiz hesablanan maliyyə aktivləri də EFD metodundan istifadə edilməklə təyin olunur. EFD maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti ərzində və ya daha qısa müddətə, maliyyə alətinin xalis qalıq dəyərində qədər ehtimal olunan gələcək kassa daxilolmalarına tabe tutulan faizdir. EFD (həmçinin, aktivin amortizasiya olunmuş dəyəri) satın alma zamanı hər hansı endirim və ya premium, EFD-nin daxili hissəsi olan haqq və dəyərlər nəzərə alınmaqla hesablanır. Qrup kreditin gözlənilən istifadə müddəti ərzində sabit geri qayıtma faizinin ən yaxşı təxminini istifadə etməklə faiz gəlirlərini tanıyır.

Buna görə də Qrup müxtəlif mərhələlərdə tətbiq olunan fərqli faiz dərəcələrinin və məhsulun digər xarakteristikalarının istifadə dövrünün (ön ödəmələr, faiz cərimələri və ödənişləri daxil olmaqla) təsirlərini nəzərə alır.

Əgər maliyyə aktivlərində pul vəsaitlərinin axını ilə əlaqədar olan gözləntilər kredit riskindən başqa hər hansı bir səbəbə görə yenidən nəzərdən keçirilərsə düzəliş faiz gəlirlərində artma və azalma ilə birlikdə balans hesabatına aktivin qalıq dəyərində müsbət və ya mənfəi düzəliş olaraq qeyd olunur.

İcbari olaraq mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə ölçülməsi tələb olunan bütün satış aktivləri və maliyyə aktivlərinin faiz gəlirləri, müqavilə faiz dərəcələri, xalis satış gəlirlərində və maliyyə aktivlərində xalis gəlir/(zərər) mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyər istifadə olunmaqla tanınır.

Vergilər

Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış vergi xərci/gəlirini əks etdirir.

Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi hazırkı konsolidasiya edilmiş konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş qanunvericiliyinə uyğun olaraq göstərilmişdir. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarətdir və bu və ya digər dövrdə vergi təsiri bilavasitə digər məcmu gəlirlərdə qeydə alınan əməliyyatlar istisna olmaqla, məcmu gəlirlər haqqında hesabatda qeydə alınır.

Cari mənfəət vergisi, cari və əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən mənfəət ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim olunmasından əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Mənfəət vergisi (davamı)

Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlik metodundan istifadə etməklə, aktiv və öhdəliklərin vergi bazası və konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün onların balans dəyəri arasında yaranan keçmiş illərin vergi zərəri və bütün müvəqqəti fərqlər üçün hesablanır. İlkin uçot zamanı istisna hal olaraq, əgər əməliyyat maliyyə mənfəəti ya vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir göstərmirsə, aktiv və öhdəliyin ilkin qeydə alınması nəticəsində yaranan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi hesablanmır (biznes birləşməsi halları istisna olmaqla). Təxirə salınmış vergi qalıqları, qüvvədə olan və ya hesabat tarixinə qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müvəqqəti fərqlərin qaytarılacağı və ya keçmiş illərdən yığılmış vergi zərərlərinin istifadə ediləcəyi dövrdə tətbiq edilməli vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır. Gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri və keçmiş illərin vergi zərərləri o zaman hesablanır ki, bu çıxılmaların realizasiya oluna bilməsi üçün gələcəkdə kifayət qədər vergiyə cəlb ediləcək mənfəətin mövcudluğu ehtimal edilsin.

Cari vergi xərci

Cari vergi xərci il üzrə vergi tutulan mənfəətə əsaslanır. Vergi tutulan mənfəət məcmu gəlir haqqında hesabatda göstərilmiş xalis mənfəətdən fərqlənir, çünki o, digər illərdə vergi tutulan və ya çıxılan gəlir və ya xərc maddələrini və sonradan heç zaman vergi tutulmayan və ya çıxılmayan maddələri istisna edir. Qrupun cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində Azərbaycan Respublikasında qəbul edilmiş və ya faktiki olaraq qəbul edilmiş vergi dərəcələri istifadə edilməklə fərdi Qrup səviyyəsində hesablanır.

Təxirə salınmış vergi xərci

Təxirə salınmış vergi konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında aktivlərin və öhdəliklərin balans dəyərləri və vergi tutulan mənfəətin hesablanmasında istifadə edilən müvafiq vergitutma bazası arasındakı fərq üzrə ödənilməsi və ya bərpa edilməsi gözlənilən vergidir və öhdəliklərin uçotu metodundan istifadə etməklə uçota alınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri adətən vergi tutula bilən bütün müvəqqəti fərqlər üzrə tanınır, təxirə salınmış aktivlər isə çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərin istifadə oluna bilməsinə dair vergiyə cəlb edilən mənfəətin əldə ediləcəyi ehtimalının mövcud olduğu zaman hesablanır. Müvəqqəti fərq nə vergi mənfəətinə, nə də uçot mənfəətinə təsir göstərməyən əməliyyatda digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınmasından yarandığı halda belə aktivlər və öhdəliklər tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat tarixində təhlil edilir və aktivin tam və ya qismən bərpa olunacağına imkan verməsi üçün mövcud olacaq kifayət qədər vergi tutulan mənfəətlərin artıq gözlənilmədiyi halda azaldılır. Təxirə salınmış vergi öhdəliyin ödəniləcəyi və ya aktivin realizə olunacağı dövrdə gözlənilən vergi dərəcələri ilə hesablanır. Təxirə salınmış vergi məcmu gəlir haqqında hesabatda aid edilmişdir. Burada verginin birbaşa kapitalla aid edilən maddələr ilə bağlı olması istisna halıdır, çünki təxirə salınmış vergi də kapitalla aiddir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri aşağıdakı şərt olduğu halda əvəzləşdirilir və konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis şəkildə göstərilir:

- Qrupun cari gəlir vergisi aktivlərini və cari gəlir vergi öhdəliklərini əvəzləşdirmək üçün qanuni qüvvəyə minmiş qarşılıqlı əvəzləşdirmə hüququ var.
- Gəlir vergilərinə aid təxirə salınmış vergi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri üzrə eyni vergi tutulan Qrupu üzrə eyni vergi orqanı tərəfindən vergi çıxılır.
- Həmçinin, Azərbaycan Respublikasının fərdi müəssisə səviyyəsində qiymətləndirilən digər müxtəlif vergiləri mövcuddur. Bu vergilər məcmu gəlir haqqında hesabatda əməliyyat xərclərinin komponenti kimi daxil edilib.

Borc alınmış vəsaitlər

Borc alınmış vəsaitlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərdə uçota alınır.

Nəzərdə tutulan istifadəyə və ya satışa hazır olmaq üçün mütləq vaxt tələb edən aktivin əldə edilməsinə, inşasına və ya istehsalına birbaşa aid olan borc alınmış vəsaitlər üzrə xərclər, aktivin maya dəyərinin bir hissəsi kimi kapitallaşdırılır. Bütün digər borc alınmış vəsaitlər üzrə xərclər baş verdikləri dövrdə xərclənir.

Borc alınmış vəsaitlər üzrə xərclər, vəsaitlərin borc götürülməsi ilə əlaqədar müəssisənin çəkdiyi faiz və digər xərclərdən ibarətdir.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT QAYDALARININ İCMALI (DAVAMI)

Buraxılmış borc qiymətli kağızları

İlkin ölçmədən sonra buraxılmış borc qiymətli kağızları sonradan amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür. Amortizasiya olunmuş dəyər, buraxılmış vəsaitlər üzrə hər hansı bir diskont və ya mükafat və effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsi olan xərclər nəzərə alınmaqla hesablanır. Həm öhdəlik, həm də kapital komponenti olan qarışıq maliyyə aləti buraxılış tarixində ayrılır.

Səhmdar kapitalı

Səhmdar kapitalı bütün təsisçilər tərəfindən qoyulmuş kapitalın məbləğidir. Payların ümumi məbləği Qrupun nizamnamə kapitalında təsisçilər arasında mütənəşib bölüşdürülməlidir. Qrup qanunvericiliyə uyğun olaraq tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə nizamnamə kapitalını artırma və ya azalda bilər.

Dividendlər

Qrupun dividendləri elan edib ödəmək imkanları Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada tənzimlənir.

Adi səhmlərə aid olan dividendlər elan edildiyi müddətdə bölüşdürülməmiş mənfəətdə əks olunur.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları

Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları fəaliyyətin fasiləsizliyi və Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası tərəfindən hazırlanan 31 dekabr 2022-ci il tarixinə qüvvədə olan Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına ("BMHS") uyğun şəkildə hazırlanmışdır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər hesabatı, konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat, konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat, konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat və qeydlərdən ibarətdir. Gəlir və xərclər, digər məcmu gəlirlərin tərkib hissələri istisna olmaqla, mənfəət və zərər hesabatında tanınır. Digər məcmu gəlirlər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda MHBS tərəfindən mənfəət və zərər hesabatında tanınmayan gəlir və xərclərdən ibarətdir (yenidən təsnifləşdirmə düzəlişləri daxil olmaqla). Yenidəntəsnifləşdirmə düzəlişləri cari ildə mənfəət və zərərdə düzəliş olaraq daxil edilmiş, əvvəlki və ya cari ildə digər məcmu gəlir kimi tanınan düzəlişlərdir. Qrup sahibləri ilə onların sahib səlahiyyəti daxilində edilən əməliyyatlar səhmlərdə dəyişiklik hesabatında öz əksini tapır.

3. UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN TƏTBİQİNDƏ RƏHBƏRLİYİN ƏHƏMİYYƏTLİ MÜHAKİMƏSİ

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aktivlərin, öhdəliklərin, gəlir və xərclərin tanınması və qiymətləndirilməsinə dair bir sıra mühakimələr, hesablamalar və fərziyyələri həyata keçirir. Qrupun uçot siyasətlərinin tətbiqində konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına ən mühüm təsir edən rəhbərliyin əhəmiyyətli mühakimələri aşağıda göstərilir.

Təxirə salınmış aktivlərin tanınması

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması dərəcəsi çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərin istifadə oluna bilməsi üçün Qrupun gələcək vergiyə cəlb edilən mənfəətin əldə edilməsi ehtimalının qiymətləndirilməsinə əsaslanır. Əlavə olaraq, əhəmiyyətli mühakimə istənilən hüquqi və ya iqtisadi məhdudiyələrin təsirinin və ya müxtəlif vergi yurisdiksiyalarında qeyri-müəyyənliklərin qiymətləndirilməsində tələb olunur.

Hesablamanın qeyri-müəyyənliyi

Aktivlərin, öhdəliklərin, gəlirlərin və xərclərin tanınması və qiymətləndirilməsi üzrə ən əhəmiyyətli təsirə malik olan hesablamalar və fərziyyələr haqqında məlumat aşağıda göstərilir. Faktiki nəticələr əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər.

Qeyri-maliyyə aktivlərin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizləşmə zərəri aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin bərpa edilə bilən məbləğindən artıq olduğu məbləğdə tanınır. Bərpa edilə bilən məbləği müəyyən etmək üçün rəhbərlik hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahiddən pul vəsaitlərinin gözlənilən gələcək hərəkətini qiymətləndirir və həmin pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış dəyərini hesablamaq məqsədilə münasib faiz dərəcəsinə müəyyən edir. Pul vəsaitlərinin gözlənilən gələcək hərəkətinin qiymətləndirilməsi prosesində rəhbərlik gələcək əməliyyat nəticələri haqqında fərziyyələri edir. Bu fərziyyələr gələcək hadisələrə və hallara aiddir, Faktiki nəticələr dəyişə bilər və növbəti maliyyə ili ərzində Qrupun aktivlərində əhəmiyyətli düzəlişlərə səbəb ola bilər.

“HERMES FİNANCE” ASC

KONSOLIDƏ OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

4. STANDARTLAR, ŞƏRHLƏR VƏ MÖVCUD STANDARTLARA DÜZƏLIŞLƏR

2022-ci ildə qüvvədə olan standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər

Aşağıdakı yeni standartlara uyğun olaraq, mövcud standartlara yenidən baxılması və düzəlişlər BMŞŞ tərəfindən verilmişdir, hansı ki, 1 yanvar 2022-ci il tarixindən başlayaraq effektiv hesab edilir və Təşkilat tərəfindən qəbul edilmişdir:

Standartın nömrəsi	Adı	Qüvvəyə minmə tarixi
BMHS 16	Covid-19 ilə əlaqədar icarə güzəştləri	1 Yanvar 2021
BMHS 3	Konseptual çərçivəyə istinad edilməsi	1 Yanvar 2022
BMUS 37	BMUS 37-ə edilmiş düzəlişlər - Ağır şərtli müqavilələr – Müqavilənin yerinə yetirilməsinin dəyəri	1 Yanvar 2022
BMUS 16	Torpaq, Tikili və Avadanlıq: İstifadədən əvvəl gəlir	1 Yanvar 2022
<i>2018-2020 dövrü üzrə illik təkmilləşdirmələr</i>		
BMHS 10 və BMUS 28	Bir sərmayəçi ilə asılı və ya ortaq şirkət arasında aktivlərin satışı və ya qatqısı	1 Yanvar 2022
BMUS 1 and BMHS Təcrübə Bəyanatı 2	Uçot Siyasətinin Açıqlanması	1 Yanvar 2022
BMUS 8	Uçot Siyasətinin Açıqlanması və Uçot Təxminlərinin	1 Yanvar 2022
BMUS 12	Bir əməliyyatdan yaranan aktiv və öhdəliklərlə bağlı təxirə salınmış vergi	1 Yanvar 2022

Qüvvəyə hələ də minməmiş və Təşkilat tərəfindən erkən qəbul edilməmiş standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər

Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının təsdiq olunduğu tarixə dərc olunmuş, lakin qüvvəyə minməmiş aşağıdakı standartlar, şərhlər və mövcud standartlara düzəlişlər hələ qəbul edilməmişdir:

Standartın nömrəsi	Adı	Standartın nömrəsi
BMHS 17	Sığorta müqavilələri	1 Yanvar 2023
BMUS 1	Öhdəliklərin cari və ya uzunmüddətli kimi təsnifatı	1 Yanvar 2023

BMHS 16 İcarə

BMHS 16 “İcarə” standartında edilmiş dəyişikliklər icarəçilər tərəfindən COVID - 19 pandemiyasının birbaşa nəticəsi olaraq meydana çıxan, lakin icarə dəyişiklikləri hesab edilməyən (icarə dəyişikliklərinin mövcud olmadığını sübut edən müəyyən şərtlərə cavab verdiyi halda) icarə güzəştlərini hesaba almağa imkan verən praktiki məqsəduyğunluq təmin etmişdir.

BMHS 17 Sığorta müqavilələri

BMHS 17 Sığorta müqavilələri, bağlanmış sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Bu, həm də oxşar prinsiplərin keçirilmiş təkrarsığorta müqavilələrinə və verilmiş ixtiyari iştirak xüsusiyyətləri olan investisiya müqavilələrinə tətbiq edilməsini tələb edir. Məqsəd şirkətlərin həmin müqavilələri sədaqətlə təmsil etməsi üçün müvafiq məlumatların verilməsini təmin etməkdir. Bu məlumat, konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının istifadəçiləri üçün 17 №-li MHBS çərçivəsində müqavilələrin Təşkilatın maliyyə vəziyyətinə, maliyyə fəaliyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsirini qiymətləndirməyə əsas verir.

BMUS 1 Maliyyə hesabatlarının təqdimatı

BMUS 1-ə edilmiş düzəlişlər “Maliyyə hesabatlarının təqdimatı” öhdəliklərin maliyyə vəziyyəti hesabatında cari və ya uzunmüddətli kimi göstərilməsinə dair tələbləri aydınlaşdırmaq məqsədilə edilmişdir. Bu dəyişikliklərlə öhdəliyin yerinə yetirilməsinin mənası da aydınlaşdırılır.

"HERMES FINANCE" ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

4. STANDARTLAR, ŞƏRHLƏR VƏ MÖVCUD STANDARTLARA DÜZƏLİŞLƏR (DAVAMI)

BMUS 16 Torpaq, Tikili və Avadanlıq

BMUS 16-a edilmiş düzəlişlər "Torpaq, Tikili və Avadanlıq" şirkətdən torpaq, tikili və avadanlıq təyinatı üzrə istifadəsi üçün hazırlanarkən istehsal olunan əşyaların satışından əldə olunan satış gəlirlərini və əlaqədar xərcləri aktivin maya dəyərindən çıxmaq əvəzinə mənfəət və zərər daxilində tanımalarını tələb edir.

BMHS 3 Biznes birləşmələri

BMHS 3-ə 'Şirkət birləşmələri' düzəlişlər, şirkətlərin birləşməsi üçün mühasibat tələblərini dəyişdirmədən Maliyyə Hesabatı üçün Konseptual Çərçivə'yə bir istinad yeniləyir.

BMUS 37 Ehtiyatlar, şərti öhdəliklər və şərti aktivlər

BMUS 37-ə edilmiş düzəlişlər "Ehtiyatlar, şərti öhdəliklər və şərti aktivlər" bir müqavilənin zərərli olub-olmadığını qiymətləndirərkən şirkətin nəzərə aldığı xərcləri müəyyənləşdirir.

5. YENİDƏN TƏSNİFLƏŞDİRMƏLƏR

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il ərzində rəhbərlik əvvəlki illərin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları ilə bağlı müəyyən səhvləri müəyyən etmişdir. Aşağıda təsvir edilən bu səhvlər retrospektiv şəkildə düzəldilmişdir. Bundan əlavə, qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti, məcmu gəlir və nağd axınları hesabatlarının düzgün və ya daha yaxşı təqdim edilməsini təmin etmək üçün 31 dekabr 2021 tarixli hesabat 31 dekabr 2022 tarixinə uyğunlaşdırılmaq üçün yenidən təsnifatlaşdırılmışdır.

	Qeydlər	Bəyan edilmiş 2021	Yenidən təsnifləşdirmə 2021	Yenidən təsnifləşdirilmiş 2021
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	(a)	4,070	35,209	39,279
Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	(b)	18,285,945	29,942	18,315,887
Əsas vəsaitlər	(c)	137,763	4,169	141,932
Mal-material	(ç)	-	89,391	89,391
Digər aktivlər	(d)	-	55,664	55,664
Törəmə müəssisəyə investisiya	(e)	150	(150)	-
Təxirə salınmış vergi aktivləri	(ə)	89,186	1,014	90,200
Borc alınmış vəsaitlər	(f)	22,354,751	173,582	22,528,333
Digər cari öhdəliklər	(g)	38,361	7,820	46,181
Odəniləcək vergilər	(ğ)	16,471	37,744	54,215
Bölüşdürülməmiş mənfəət / (yığılmış zərər)	(x)	592,063	(2,029)	590,034
Qeyri-nəzarət payları	(h)	-	(1,878)	(1,878)
Faiz gəlirləri	(i)	3,699,907	657,225	4,357,132
Faiz xərcləri	(i)	(2,141,281)	(243,218)	(2,384,499)
Dividend gəliri	(j)	135,000	(135,000)	-
Xarici valyuta mübadiləsindən qazanc / (zərər)	(k)	(1,261)	3,591	2,330
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	(q)	(258,997)	(56,708)	(315,705)
İnzibati xərclər	(l)	(226,328)	(27,252)	(253,580)
Mənfəət vergisi	(m)	(219,664)	(67,948)	(287,612)

- a) Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri yenidən təsnif edilmişdir
b) Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiyalar yenidən təsnif edilmişdir
c) Əsas vəsaitlər yenidən təsnif edilmişdir
ç) Mal-material yenidən təsnif edilmişdir
d) Digər aktivlər yenidən təsnif edilmişdir
e) Törəmə müəssisəyə investisiya yenidən təsnif edilmişdir
ə) Təxirə salınmış vergi aktivləri yenidən təsnif edilmişdir
f) Borc alınmış vəsaitlər yenidən təsnif edilmişdir
g) Digər cari öhdəliklər yenidən təsnif edilmişdir
ğ) Odəniləcək vergilər yenidən təsnif edilmişdir
x) Bölüşdürülməmiş mənfəət / (yığılmış zərər) yenidən təsnif edilmişdir

“HERMES FİNANCE” ASC
 KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
 31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
 (Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

5. YENİDƏN TƏSNİFATLAŞDIRMA (DAVAMI)

- h) Qeyri-nəzarət payları yenidən təsnif edilmişdir
 i) Faiz gəlirləri yenidən təsnif edilmişdir
 j) Faiz xərcləri yenidən təsnif edilmişdir
 k) Dividend gəliri yenidən təsnif edilmişdir
 l) Xarici valyuta mübadiləsindən qazanc / (zərər) yenidən təsnif edilmişdir
 m) İşçi heyəti ilə bağlı xərclər yenidən təsnif edilmişdir
 n) İnzibati xərclər yenidən təsnif edilmişdir
 o) Mənfəət vergisi yenidən təsnif edilmişdir

6. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKİVALENTLƏRİ

	2022	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
Banklarda olan pul vəsaitləri	76,033	39,279
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	76,033	39,279

EOKZ-un ölçülməsi məqsədi ilə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə qalıqları 1-ci Mərhələyə daxil edilir. Bu qalıqları EOKZ əhəmiyyətsiz bir məbləğdir.

7. KREDİT TƏŞKİLATLARINDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	2022	2021
Bloklanmış vəsaitlər	7,371,401	6,850,825
Bankda yerləşdirilmiş depozitlər	-	510,000
Bankda depozit üzrə hesablanmış faiz gəliri	19	150
Cəmi kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	7,371,420	7,360,975

Bankda depozitlər 2022 və 2021-ci illər ərzində ABŞ dolları ilə yerləşdirilib. Depozit yerli bankda 2022 və 2021-ci illərdə ABŞ dolları üzrə 0.1% dərəcəsi ilə yerləşdirilib.

EOKZ-un ölçülməsi məqsədi ilə kredit təşkilatlarının balansından alınacaq vəsaitlər 1-ci Mərhələyə daxil edilir. Bu qalıqları EOKZ əhəmiyyətsiz bir məbləğdir.

Kredit təşkilatlarına ödəməli olan vəsait "Hermes Finance" ASC tərəfindən alınmış borclara görə "Paşa Bank" ASC-yə girov qoyulmuş bloklanmış məbləğdir.

8. MALİYYƏ İCARƏLƏRİ ÜZRƏ XALIS İNVESTİSIYA

	2022	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
Korporativ icarələr:		
Avto icarələr	3,373,650	1,501,846
Daşınmaz əmlak	13,377	483,590
Fərdi şəxslərə verilmiş icarələr və kreditlər:		
Avto icarələr	18,337,192	12,505,929
Daşınmaz əmlak	2,417,769	2,012,992
Lombard icarələri	1,500,916	2,020,550
Cəmi müştərilərə verilmiş icarələr və kreditlər	25,642,904	18,524,907
Çıxılın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(245,244)	(209,020)
Cəmi maliyyə icarələri üzrə xalis investisiyanın qalıq dəyəri	25,397,660	18,315,887

"HERMES FINANCE" ASC
 KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
 31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
 (Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

8. MALİYYƏ İCARƏLƏRİ ÜZRƏ XALIS İNVESTİSIYA (DAVAMI)

	2022	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
Maliyyə icarəsinə ümumi investisiya:		
Bir ildən az	15,220,660	9,532,085
Bir ildən beş ilədək	10,422,244	8,992,822
Cəmi maliyyə icarəsinə ümumi investisiya	25,642,904	18,524,907
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(245,244)	(209,020)
Maliyyə icarəsinə xalis investisiya	25,397,660	18,315,887

	Korporativ icarələr	Fərdi şəxslərə verilmiş icarələr və kreditlər	Cəmi
1 Yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	(65,348)	(143,672)	(209,020)
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin tutulması	24,698	(60,922)	(36,224)
31 Dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	<u>(40,650)</u>	<u>(204,594)</u>	<u>(245,244)</u>

	Korporativ icarələr	Fərdi şəxslərə verilmiş icarələr və kreditlər	Cəmi
1 Yanvar 2021-ci il tarixinə qalıq	(16,782)	(88,167)	(104,949)
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin tutulması	(48,566)	(55,505)	(104,071)
31 Dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	<u>(65,348)</u>	<u>(143,672)</u>	<u>(209,020)</u>

İcarə və kreditlərin kredit keyfiyyəti

	2022			Cəmi
	1-ci mərhələ	2-ci mərhələ	3-cü mərhələ	
Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş	23,389,784	-	-	23,389,784
Vaxtı keçmiş lakin dəyərsizləşməmiş	-	1,267,741	-	1,267,741
Fərdi olaraq dəyərsizləşmiş	-	-	985,379	985,379
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	-	(67,491)	(177,753)	(245,244)
Cəmi	<u>23,389,784</u>	<u>1,200,250</u>	<u>807,626</u>	<u>25,397,660</u>

	2021 (yenidən təsnif edilmiş)			Cəmi
	1-ci mərhələ	2-ci mərhələ	3-cü mərhələ	
Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş	14,942,400	-	-	14,942,400
Vaxtı keçmiş lakin dəyərsizləşməmiş	-	2,088,628	-	2,088,628
Fərdi olaraq dəyərsizləşmiş	-	-	1,493,879	1,493,879
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(40,260)	(54,253)	(114,507)	(209,020)
Cəmi	<u>14,902,140</u>	<u>2,034,375</u>	<u>1,379,372</u>	<u>18,315,887</u>

“HERMES FINANCE” ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

8. MALİYYƏ İCARƏLƏRİ ÜZRƏ XALIS İNVESTİSIYA (DAVAMI)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə olan icarə və kreditlərin kredit keyfiyyəti haqqında məlumat verilir:

	Ümumi icarələr	Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	İcarələr üzrə xalis investisiya	Ümumi icarə və kreditlər üzrə EOKZ-nin nisbəti (% ilə)
Korporativ icarələr				
Vaxtı keçməmiş	2,272,779	(46,340)	2,226,439	2.04
30 gündən az vaxtı keçmiş	694,646	(10,109)	684,537	1.46
31 gündən 60 gündən vaxtı keçmiş	116,566	(10,658)	105,908	9.14
61 gündən 90 gündən vaxtı keçmiş	-	-	-	-
91 gündən 180 gündən vaxtı keçmiş	93,253	(3,381)	89,872	3.63
il ərzində 181 gündən çox vaxtı keçmiş	-	-	-	-
Cəmi korporativ icarələr	3,177,244	(70,488)	3,106,756	2.22
Fərdi şəxslərə verilmiş icarələr və kreditlər				
Vaxtı keçməmiş	17,421,711	(27,960)	17,393,751	0.16
30 gündən az vaxtı keçmiş	3,596,231	-	3,596,231	-
31 gündən 60 gündən vaxtı keçmiş	243,064	(7,874)	235,190	3.24
61 gündən 90 gündən vaxtı keçmiş	7,436	-	7,436	-
91 gündən 180 gündən vaxtı keçmiş	648,546	(75,227)	573,319	11.60
il ərzində 181 gündən çox vaxtı keçmiş	478,604	(51,877)	426,727	10.84
2 ildən beş ilədək vaxtı keçmiş	70,068	(11,818)	58,250	16.87
Cəmi fərdi şəxslərə verilmiş icarələr və kreditlər	22,465,660	(174,756)	22,290,904	0.78
Cəmi maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	25,642,904	(245,244)	25,397,660	0.96

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə olan icarə və kreditlərin kredit keyfiyyəti haqqında məlumat verilir:

	Ümumi icarələr	Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	İcarələr üzrə xalis investisiya	Ümumi icarə və kreditlər üzrə EOKZ-nin nisbəti (% ilə)
Korporativ icarələr				
Vaxtı keçməmiş	1,180,913	(7,635)	1,173,278	0.66
30 gündən az vaxtı keçmiş	478,415	(53,873)	424,542	11.26
31 gündən 60 gündən vaxtı keçmiş	-	-	-	-
61 gündən 90 gündən vaxtı keçmiş	-	-	-	-
91 gündən 180 gündən vaxtı keçmiş	200,143	(3,840)	196,303	1.92
il ərzində 181 günədək vaxtı keçmiş	96,026	-	96,026	-
Cəmi korporativ icarələr	1,955,497	(65,348)	1,890,149	3.39
Fərdi şəxslərə verilmiş icarələr və kreditlər				
Vaxtı keçməmiş	12,023,814	(20,796)	12,003,018	0.17
30 gündən az vaxtı keçmiş	2,883,788	(21,887)	2,861,901	0.76
31 gündən 60 gündən vaxtı keçmiş	890,522	(45,690)	844,832	5.13
61 gündən 90 gündən vaxtı keçmiş	177,082	(3,295)	173,787	1.86
91 gündən 180 gündən vaxtı keçmiş	104,171	(3,502)	100,669	3.36
il ərzində 181 günədək vaxtı keçmiş	264,763	(19,956)	244,807	7.54
2 ildən bir ilədək vaxtı keçmiş	225,270	(28,546)	196,724	12.67
Cəmi fərdi şəxslərə verilmiş icarələr və kreditlər	16,569,410	(143,672)	16,425,738	0.87
Cəmi maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	18,524,907	(209,020)	18,315,887	1.13

"HERMES FINANCE" ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

9. ƏSAS VƏSƏİTLƏR

	Mebel və qurğular	Kompüter və rabitə avadanlığı	Nəqliyyat vasitələri	Cəmi
İlkin dəyər				
1 Yanvar 2021-ci il tarixinə (yenidən təsnif edilmiş)	3,790	15,062	57,800	76,652
Əlavələr	39,542	3,012	135,000	177,554
Silinmə	(330)	(739)	(57,800)	(58,869)
31 Dekabr 2021-ci il tarixinə (yenidən təsnif edilmiş)	43,002	17,335	135,000	195,337
Əlavələr	2,891	1,941	-	4,832
31 Dekabr 2022-ci il tarixinə	45,893	19,276	135,000	200,169
Yığılmış amortizasiya				
1 Yanvar 2021-ci il tarixinə (yenidən təsnif edilmiş)	(1,597)	(6,716)	(11,901)	(20,214)
il ərzində köhnəlmə	(10,109)	(2,302)	(39,008)	(51,419)
Silinmə	330	739	17,159	18,228
31 Dekabr 2021-ci il tarixinə (yenidən təsnif edilmiş)	(11,376)	(8,279)	(33,750)	(53,405)
il ərzində köhnəlmə	(7,589)	(1,275)	(25,313)	(34,177)
31 Dekabr 2022-ci il tarixinə	(18,965)	(9,554)	(59,063)	(87,582)
Xalis qalıq dəyəri:				
31 Dekabr 2021-ci il tarixinə	31,626	9,056	101,250	141,932
31 Dekabr 2022-ci il tarixinə	26,928	9,722	75,937	112,587

10. İSTİFADƏ HÜQUQU OLAN AKTİVLƏR

	Cəmi
1 yanvar 2021-ci il tarixinə qalıq	-
il ərzində əlavələr	120,878
il üzrə köhnəlmə xərci	(38,461)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	82,417
il ərzində əlavələr	79,790
il üzrə köhnəlmə xərci	(80,473)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	81,734

"HERMES FINANCE" ASC

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

11. BORC ALINMIŞ VƏSAİTLƏR

31 dekabr 2022-ci il tarixinə Cəmiyyət tərəfindən alınmış aşağıdakı maliyyə təşkilatları və şəxslər tərəfindən təmin edilmişdir.

Borc alınmış vəsaitlər	Effektiv faiz dərəcəsi	Valyuta	Son ödəmə tarixi	2022
"Bank BTB" ASC	15%	AZN	30.12.2023	998,567
"Bank BTB" ASC	15%	AZN	05.12.2024	266,375
"Bank BTB" ASC	12%	ABŞ dolları	05.12.2025	1,705,510
"Bank BTB" ASC	15%	AZN	10.03.2023	1,886,678
"Bank BTB" ASC	8%	ABŞ dolları	27.09.2023	1,001,168
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	02.02.2024	2,472,298
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	17.02.2025	443,839
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	24.02.2025	535,252
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	06.03.2025	368,214
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	13.03.2025	413,265
"Pasha Bank" ASC	6%	AZN	02.10.2023	4,250,744
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	10.04.2025	332,089
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	01.05.2025	294,287
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	12.05.2025	391,093
"Pasha Bank" ASC	7%	AZN	16.11.2023	560,121
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	26.05.2025	486,598
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	23.06.2025	501,667
"Pasha Bank" ASC	6%	AZN	27.03.2023	2,555,381
"Pasha Bank" ASC	14%	AZN	22.04.2024	2,404,760
"Pasha Bank" ASC	12%	AZN	02.02.2024	370,845
"Hermes Financial Consulting Service" incorporated company	5%	ABŞ dolları	28.12.2021	27,545
Cənab Cəfərov Rəvan	12%	AZN	16.12.2023	10,290
Cənab Cəfərov Rəvan	12%	AZN	31.01.2024	10,140
Cənab Cəfərov Rəvan	12%	AZN	28.02.2024	7,035
Cənab Cəfərov Rəvan	3%	İsveç frankı	14.11.2023	572,613
Xanım Sadiq Səbinə	12%	AZN	17.01.2023	230,998
Xanım Sadiq Səbinə	12%	AZN	10.01.2024	139,163
Xanım Sadiq Səbinə	12%	AZN	11.01.2024	319,255
Xanım Rzayeva Nuranə	12%	AZN	10.03.2024	75,075
Cənab Cəfərov Rəvan	5%	ABŞ dolları	11.01.2024	396,498
Xanım Sadiq Səbinə	5%	ABŞ dolları	28.12.2021	1,793,825
Xanım Sadiq Səbinə	5%	ABŞ dolları	19.03.2022	2,041,210
Xanım Sadiq Səbinə	5%	ABŞ dolları	28.12.2022	357,583
Xanım Sadiq Səbinə	5%	ABŞ dolları	22.11.2023	138,077
Cəmi borc alınmış vəsaitlər				28,358,058

“HERMES FİNANCE” ASC

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

11. BÖRÇ ALINMIŞ VƏSAİTLƏR (DAVAMI)

31 dekabr 2021-ci il tarixinə Cəmiyyət tərəfindən alınmış aşağıdakı maliyyə təşkilatları və şəxslər tərəfindən təmin edilmişdir.

Börc alınmış vəsaitlər	Effektiv faiz dərəcəsi	Valyuta	Son ödəmə tarixi	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
"Bank BTB" ASC	8%	ABŞ dolları	27.04.2023	1,701,511
"Bank BTB" ASC	8%	ABŞ dolları	03.09.2023	171,056
"Bank BTB" ASC	10%	ABŞ dolları	30.12.2022	945,709
"Bank BTB" ASC	15%	AZN	10.03.2023	70,640
"Bank BTB" ASC	8%	ABŞ dolları	27.09.2023	102,942
"Pasha Bank" ASC	6.3%	AZN	30.09.2022	4,250,744
"Pasha Bank" ASC	8.5%	AZN	14.01.2022	512,047
"Pasha Bank" ASC	8.5%	AZN	28.03.2022	2,556,623
"Pasha Bank" ASC	14%	AZN	22.04.2024	4,029,584
"Pasha Bank" ASC	15%	AZN	22.04.2024	1,125,451
"Pasha Bank" ASC	15%	AZN	25.07.2022	366,717
"Hermes Financial Consulting Service" incorporated company	5%	ABŞ dolları	28.12.2022	27,278
Cənab Cəfərov Rəvan	4.5%	ABŞ dolları	14.01.2022	55,969
Cənab Cəfərov Rəvan	4.5%	ABŞ dolları	01.10.2022	1,904,529
Xanım Sadiq Səbinə	5.3%	ABŞ dolları	19.03.2022	2,557,943
Xanım Sadiq Səbinə	4.5%	ABŞ dolları	28.12.2022	2,149,590
Cəmi börc alınmış vəsaitlər				22,528,333

12. BURAXILMIŞ BÖRÇ QİYMƏTLİ KAĞIZLARI

	2022	2021
Buraxılmış börc qiymətli kağızları	2,533,629	2,242,066
Hesablanmış ödəniləcək faiz	3,400	3,660
Cəmi kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	2,537,029	2,245,726

20 avqust 2020-ci il tarixində Qrup "BTB Kapital İnvestisiya Şirkəti" ASC ilə ümumi məbləği 1,400,000 AZN olan istiqraz müqaviləsi imzalamışdır, müqavilənin ödəmə tarixi 20 avqust 2023-cü il, illik faiz dərəcəsi 15% təşkil edir. Əlavə olaraq, 7 iyul 2021-ci il tarixində Qrup "BTB Kapital İnvestisiya Şirkəti" ASC ilə 7 iyul 2023-cü il ödəmə tarixi, illik faiz dərəcəsi 4.8% olan ümumi məbləği 850,000 AZN məbləğində istiqraz müqaviləsi imzalamışdır.

31.12.2021-ci il tarixinə buraxılmış börc qiymətli kağızlarına daxil edilmiş hesablanmış faiz xərcləri 3,400 AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2021-ci il 3,660 AZN).

“HERMES FINANCE” ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

13. İCARƏ ÖHDƏLİYİ

	2022	2021
Cari icarə öhdəliyi	106,553	77,031
Uzunmüddətli icarə öhdəliyi	817	21,103
Cəmi icarə öhdəliyi	107,370	98,134

	Bir il ərzində	Bir ildən çox	2022
İcarə ödənişləri	(100,302)	(13,886)	(114,188)
Maliyyə ödənişi	6,271	547	6,818
Cəmi	(94,031)	(13,339)	(107,370)

	Bir il ərzində	Bir ildən çox	2021
İcarə ödənişləri	(82,019)	(21,255)	(103,274)
Maliyyə ödənişi	4,988	152	5,140
Cəmi	(77,031)	(21,103)	(98,134)

	Məbləğ
1 yanvar 2021-ci il	-
Pul axınları	
Əsas borcun ödənilməsi	(18,044)
Ödənilmiş faizlər	(5,356)
Qeyri nağdsız dəyişikliklər	
Faiz xərci	5,356
Yeni icarə	120,878
İcarə güzəştləri	(4,700)
31 dekabr 2021-ci il	98,134
Pul axınları	
Əsas borcun ödənilməsi	(70,554)
Ödənilmiş faizlər	(10,233)
Qeyri-nağdsız dəyişikliklər	
Faiz xərci	10,233
Yeni icarə	79,790
31 dekabr 2022-ci il	107,370

14. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakılardan ibarətdir

	2022	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
Cari mənfəət vergisi xərci	450,197	332,107
Təxirə salınmış mənfəət vergisi mənfəəti / (xərci)	(85,505)	(44,495)
İl üzrə mənfəət vergisi	364,692	287,612

2022-ci il üçün Azərbaycan Respublikasında korporativ gəlir vergisi dərəcəsi 20% idi.

BMHS və Azərbaycan Respublikasının qanuni vergilərindəki fərq konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergi bazaları arasında müvəqqəti fərqlərə səbəb olur. 31 dekabr 2022-ci il tarixində bitən illər üçün müvəqqəti fərqlərdəki hərəkətlərin vergi təsiri belədir:

"HERMES FINANCE" ASC
 KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
 31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
 (Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

14. MƏNFƏƏT VERGİSİ (DAVAMI)

	2022	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
Təxirə salmış vergi öhdəliyi		
Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	920,156	461,329
İcarə öhdəliyi	107,370	98,134
Digər cari öhdəliklər	39,066	34,375
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğ	1,062	1,062
Əmlak, tikili və avadanlıqlar		
Borc alınmış vəsaitlər	(100,494)	(53,550)
Borc qiymətli kağızları	(6,902)	(7,934)
İstifadə hüququ olan aktivlər	(81,734)	(82,417)
Cəmi müvəqqəti fərqlər	878,524	450,999
Mənfəət vergisi	20%	20%
Xalis təxirə salınmış vergi aktivləri / (öhdəliyi)	175,705	90,200

15. SƏHMDAR KAPITALI

Qrupun nizamnamə kapitalı hər birinin nominal dəyəri AZN 300 olan 2,050 ədəd adi səhmlərə bölünür.

Qrupun nizamnamə kapitalı aşağıdakı şəxslərə məxsusdur:

Səhmdarın adı	2022		2021	
	%	AZN	%	AZN
Sadiq Səbinə	50	307,500	50	307,500
Mehrəliyeva-Rzayeva Nurane	8.5366	52,500	8.5366	52,500
Cəfərov Rəvan	41.4634	255,000	41.4634	255,000
Cəmi	100	615,000	100	615,000

16. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	2022	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
İstifadə olunmamış məzuniyyət	21,957	17,266
Digər öhdəliklər	44,299	28,915
Cəmi digər öhdəliklər	66,256	46,181

17. FAİZ GƏLİRLƏRİ VƏ FAİZ XƏRCLƏRİ

	2022	2021 (yenidən təsnif edilmiş)
İcarə əməliyyatları üzrə faiz gəliri	6,047,247	4,352,769
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə gəliri	-	4,363
Cəmi faiz gəlirləri	6,047,247	4,357,132
Borc alınmış vəsaitlər üzrə faiz xərci	(3,261,943)	(2,148,034)
Buraxılmış qiymətli kağızlar üzrə faiz xərci	(229,900)	(231,109)
İcarə öhdəliyi üzrə faiz xərci	(10,233)	(5,356)
Xalis faiz gəlirləri	2,545,171	1,972,633

“HERMES FINANCE” ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

18. İŞÇİ HEYƏTİ İLƏ BAĞLI XƏRCLƏR

	2022	2021 (yeni-dən təsnif edilmiş)
İşçilər ilə bağlı kompensasiya	298,648	267,759
Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər	56,722	47,946
Cəmi heyət ilə bağlı xərclər	355,370	315,705

19. ÜMUMİ VƏ İNZİBATI XƏRCLƏR

	2022	2021 (yeni-dən təsnif edilmiş)
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	114,650	89,880
Peşəkar xidmət haqqı	63,810	36,130
Nəqliyyat xərcləri	43,062	19,932
Program təminatı dəyəri	16,865	14,195
Rabitə xərcləri	12,959	7,181
Kommunal xərclər	6,642	4,047
Ofis ləvazimatları	4,829	3,184
İcarə xərcləri	3,613	10,102
Əsas aktivlərin silinməsi üzrə zərər	1,077	641
Sığorta xərcləri	329	834
Avtomobil istismar xərcləri	-	16,348
Xeyriyyə xərcləri	-	5,000
Digər	53,747	46,106
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	321,583	253,580

20. ÖHDƏLİKLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Əməliyyat icarəsi öhdəlikləri

31 Dekabr 2022-ci il tarixində bitən il üzrə mühüm icarə öhdəlikləri olmamışdır (2021: sıfır).

Kapital yatırımları üzrə öhdəliklər

31 Dekabr 2022-ci il tarixində bitən il üzrə kapital yatırımları üzrə öhdəlikləri olmamışdır (2021: sıfır).

Şərti öhdəliklər

31 Dekabr 2022-ci il tarixində bitən il üzrə şərti öhdəliklər olmamışdır (2021: sıfır).

Biznes və tənzimləyici mühit

Azərbaycan Respublikasının kommertiya qanunvericiliyi, o cümlədən vergi qanunvericiliyi birdən çox şərh etməyə imkan verə bilər. Bundan əlavə, vergi orqanlarının iş fəaliyyəti ilə bağlı ixtiyari qərar vermə riski var.

Qrupun rəhbərliyi tərəfindən verilən qərarlarla, vergi qanunvericiliyi tələbləri arasında uyğunsuzluq aşkarlandıqda, vergi orqanları cərimə tətbiq edə bilərlər. Ümumiyyətlə, vergi ödəyiciləri audit ilindən üç il əvvəlki dövr üzrə vergi auditinə cəlb olunurlar. Bununla yanaşı, tamamlanmış vergi yoxlamalarının nəticələri yüksək səviyyəli vergi müfəttişləri tərəfindən nəzərdən keçirildikdən sonra əlavə vergi yoxlamaları təyin olunması ehtimalı istisna edilmir. Rəhbərlik hesab edir ki 31 Dekabr 2021-ci il tarixində bitən il üzrə bütün qanunvericilik vergi hesabatlarına düzgün tətbiq olunub və Qrupun vergi və valyuta mövqeləri davam etdiriləcəkdir.

21. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Tərəflər ümumi nəzarət altında olduqda və ya bir tərəfin digər tərəfə nəzarət edə biləcəyi və ya maliyyə və əməliyyat qərarlarında digər tərəfə əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarət edə biləcəyi təqdirdə əlaqəli tərəf hesab olunur. Hər bir əlaqəli tərəf münasibətini nəzərdən keçirərkən diqqət yalnız hüquqi formasına deyil, əlaqənin mahiyyətinə yönəlib.

Rəhbərlik ilə əməliyyatlar

İl ərzində Əsas idarəedici heyət üzvlərinə ödənilmiş kompensasiyalar aşağıda göstərilmişdir. Əsas idarəedici heyətə Baş Direktor daxildir.

	2022	2021
Əmək haqqı	78,272	97,243

Qrup 31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə əlaqəli tərəflərlə aşağıdakı əməliyyatları həyata keçirmişdir

	2022	2021
Borc alınmış vəsaitlər	3,891,939	8,540,599

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə mənfəət və ya zərərə daxil edilmiş məbləğlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2022	2021
Borc alınmış vəsaitlər üzrə faiz xərci	75,931	449,939

22. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Qrup daxilində risklərin idarə edilməsi maliyyə (kredit, bazar, coğrafi, valyuta, likvidlik və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirilir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Kredit riski

Maliyyə aləti üzrə əməliyyat apararı bir tərəf öz öhdəliyini yerinə yetirməməsi nəticəsində digər tərəfə maliyyə zərəri vurduqda, Qrup kredit riskinə məruz qalır. Kredit riski Qrupun qarşı tərəflərlə həyata keçirdiyi kredit və digər əməliyyatlar nəticəsində ortaya çıxır ki, bu da maliyyə aktivlərinin yaranmasına gətirib çıxarır.

Qrupun Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiqlənmiş Kredit Siyasətinə uyğun olaraq mümkün kredit risklərinin diversifikasiyasını və azaldılmasını təmin etmək üçün kredit portfeli üzrə bəzi limitlər müəyyən edilmişdir.

Bu limitlər aşağıda göstərilir:

1. Lizinq portfeli üzrə limitlər;
2. İqtisadi sektorlar üzrə limitlər;
3. Regionlar üzrə limitlər;
4. Konsentrasiya limitləri; və
5. Təminatın növü üzrə limitlər

Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti hər il limitləri müəyyən edir və onları nəzərdən keçirir. Bazar şəraitində əhəmiyyətli dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə həmin limitlərə yenidən baxıla bilər. Limitlərin dəyişməsi ilə bağlı təklif əvvəlcə Kredit Komitəsinə, sonra isə İdarə Heyətinə təqdim edilir və Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiqlənir.

Lizinq Əməliyyatları Departamenti müntəzəm olaraq limitləri təmin edilməsinə nəzarət edir və bəzi limitlər (bir borcalan və ya bir-biri ilə əlaqədar borcalanlar qrupuna verilmiş lizinqlərin maksimum məbləği və əlaqəli tərəflərə verilmiş lizinqlərin maksimum məbləği) hər hansı yeni lizinqin verilməsindən əvvəl yoxlanılır.

“HERMES FINANCE” ASC

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

22. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ (DAVAMI)

ARMB-nin müəyyən etdiyi Risklərin İdarə Edilməsi Standartları və Prosedurlarına əsasən risklərin idarə edilməsi prosesinə onların müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi yolu ilə risklərə nəzarət edilməsi və azaldılması, bu cür risklərlə bağlı hesabatların hazırlanması (məsələn, Rəhbərlik, komitələr və risklərin idarə edilməsi üzrə mütəxəssislər tərəfindən) və Rəhbərlik tərəfindən risk limitlərinin qəbul edilməsi aid edilir.

Risklərin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədləri aşağıda göstərilir. ARMB-nin müəyyən etdiyi Risklərin İdarə Edilməsi Standartlarına görə risklərin idarə edilməsi infrastrukturunu və bankların üzlaşdığı risklər kənar mütəxəssis və ya auditor tərəfindən ən azı ildə bir dəfə qiymətləndirilməlidir.

Lizinq ərizəsinin təsdiqlənməsi proseduru və səlahiyyətlərin müəyyən edilməsi.

Lizinqin təsdiqlənməsi prosesi Qrupun Lizinq Siyasətində nəzərdə tutulan prosedurlara uyğun olaraq həyata keçirilir. Kreditin təsdiqlənməsi səlahiyyətləri hər bir biznes vahidi üzrə Qrupun Rəhbərliyi tərəfindən təsdiqlənmiş limitlər çərçivəsində müəyyən edilir.

Lizinqin təsdiqlənməsi üzrə səlahiyyətlər

Kreditlərin verilməsindən əvvəl Qrup, potensial borcalanların ətraflı qiymətləndirilməsini aparır. Bu təhlil potensial borcalanın maliyyə vəziyyətinə, bazardakı mövqeyinə, kreditin təminatı üçün qoyulmuş girovun növünə və dəyərində, eləcə də kredit tarixçəsinə əsaslanır.

Kreditlər üzrə monitoring borcalan üzrə Qrupun daxili risk reytingini nəzərə alaraq, kreditin ümumi müddəti ərzində müntəzəm şəkildə aparılır. Kreditin ödəmə vaxtı keçdikdə, Kredit Müqaviləsinin müddətlərində və şərtlərində, Kredit Sazişində, Girov Müqaviləsində və Azərbaycan Respublikası qanunları və Mülki Məcəlləsində göstərilən vasitələrin köməyi ilə yığılacaq. Ödənişlərin vaxtı gecikdirildiyi halda, Kredit işçisi yaranan vəziyyəti hərtərəfli təhlil edəcək və həmin vəziyyətin qarşısını dərhal almaq üçün borc alanla əlaqə saxlanılacaqdır. Bundan sonra isə problemin təbiətini və onun həll olunmasında istifadə olunan yolları müəyyənləşdirmək üçün hesabat hazırlanacaqdır.

Gecikdirilmiş ödənişlər haqqında hesabat, nəzərdən keçirilməsi və kredit işçisi tərəfindən islahedici tədbirlərin görülməsi haqda təlimatların hazırlanması üçün Qrupun Kredit Komitəsinə göndərilir. Kredit Komitəsi kreditləri hər ay nəzərdən keçirir, digər əlavə tədbirləri müzakirə edir. Kreditlərin böyük hissəsi üzrə faiz ödənişləri hər ay aparıldığına görə, bu Qrupa borcalanın maliyyə vəziyyətinə dair əlavə məlumat əldə etmək imkanı verir.

Coğrafi risk konsentrasiyası

Rəhbərlik qanunvericiliyin və tənzimləyici sahənin risklərinə nəzarəti həyata keçirir və onun fəaliyyətinin Qrupun fəaliyyətinə təsirini qiymətləndirir. Bu yanaşma Qrupa Azərbaycan Respublikasında incestisiya mühitinin dəyişikliklərindən mümkün zərərləri minimum endirməyə imkan verir.

Qrupun 31 dekabr 2022-ci il tarixinə aktiv və öhdəliklər üzrə coğrafi konsentrasiyası aşağıda verilmişdir:

	Azərbaycan Respublikası	iƏİT ölkələri	31 Dekabr 2022
Maliyyə aktivləri			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	76,033	-	76,033
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	6,798,807	-	6,798,807
Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	25,397,660	-	25,397,660
Cəmi Maliyyə Aktivləri	32,272,500	-	32,272,500
Maliyyə Öhdəlikləri			
Borc alınmış vəsaitlər	27,757,900	27,545	27,785,445
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	2,537,029	-	2,537,029
İcarə öhdəliyi	107,370	-	107,370
Digər öhdəliklər	66,256	-	66,256
Cəmi Maliyyə Öhdəlikləri	30,468,555	27,545	30,496,100
Xalis Mövqe	1,776,400	27,545	1,776,400

“HERMES FINANCE” ASC

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

22. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ (DAVAMI)

Qrupun 31 dekabr 2021-ci il tarixinə aktiv və öhdəliklər üzrə coğrafi konsentrasiyası aşağıda verilmişdir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	31 Dekabr 2021
Maliyyə aktivləri			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	39,279	-	39,279
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	7,360,975	-	7,360,975
Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	18,315,887	-	18,315,887
Cəmi Maliyyə Aktivləri	25,716,141	-	25,716,141
Maliyyə Öhdəlikləri			
Borc alınmış vəsaitlər	22,501,056	27,277	22,528,333
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	2,245,726	-	2,245,726
İcarə öhdəliyi	98,134	-	98,134
Digər öhdəliklər	46,181	-	46,181
Cəmi Maliyyə Öhdəlikləri	24,891,097	27,277	24,918,374
Xalis Mövqe	825,044	(27,277)	797,767

Bazar riski

Qrup bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan (a) valyuta (b) faiz dərəcəsi və (c) pay alətləri üzrə açıq mövqelər ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bazar risklərinin idarə edilməsində Qrupun məqsədi valyuta məzənnələri və faiz dərəcələrindəki mənfəi dəyişikliklərə görə Qrupun məruz qala biləcək açıq bazar mövqeləri üzrə mümkün zərər məbləğlərinin məhdudlaşdırılması və azaldılmasından ibarətdir. Rəhbərlik qəbul edilə bilən risklərin səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir. Bu limitlər ARMB-nin Açıq Valyuta Mövqeyi Limitlərinin Müəyyən Edilməsi və Tənzimlənməsi Qaydalarına uyğun olaraq müəyyən edilir. Qrupun hər-hansı bir valyuta üzrə açıq valyuta mövqeyi Qrupun məcmu kapitalının 10.0 faizindən, bütün xarici valyutalar üzrə isə 15.0 faizindən artıq olmamalıdır. Qrup, ehtiyac yarandıqda ARMB-nin müəyyən etdiyi limitlərdən daha sərt limitlər müəyyən edə bilər.

Xarici valyuta riski

Qrup Azərbaycan manatına qarşı xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklərin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar xarici valyuta riskinə məruz qalır. Rəhbərlik hər bir valyuta üzrə və ümumilikdə risklərin səviyyəsi ilə əlaqədar günün sonuna, həmçinin bir gün ərzində limitlər müəyyən edir və bu limitlərə gündəlik nəzarət edir. Qrup spekulyativ fəaliyyət və ya hecinq məqsədləri üçün hər hansı derivativ alətlərlə əməliyyat aparmır. Bu cür alətlər Azərbaycan Respublikasında geniş yayılmamışdır.

	AZN	ABŞ dolları	2022
Maliyyə Aktivləri			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	49,002	27,031	76,033
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	-	6,798,807	6,798,807
Maliyyə icarələrində xalis investisiya	25,335,236	62,424	25,397,660
Cəmi Maliyyə Aktivləri	25,384,238	6,888,262	32,272,500
Maliyyə öhdəlikləri			
Borc alınmış vəsaitlər	25,080,566	2,704,879	27,785,445
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	1,692,470	844,559	2,537,029
İcarə öhdəliyi	107,370	-	107,370
Digər öhdəliklər	66,256	-	66,256
Cəmi Maliyyə Öhdəlikləri	26,946,662	3,549,438	30,496,100
Açıq Valyuta Mövqeyi	(1,562,424)	3,338,824	1,776,400

“HERMES FINANCE” ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

22. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ (DAVAMI)

Xarici valyuta riski (davamı)

	AZN	ABŞ dolları	2021
Maliyyə Aktivləri			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	35,172	4,107	39,279
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	-	7,360,975	7,360,975
Maliyyə icarələrində xalis investisiya	17,629,121	686,766	18,315,887
Cəmi Maliyyə Aktivləri	17,664,293	8,051,848	25,716,141
Maliyyə öhdəlikləri			
Borc alınmış vəsaitlər	13,960,456	8,567,877	22,528,333
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	1,401,167	844,559	2,245,726
İcarə öhdəliyi	98,134	-	98,134
Digər öhdəliklər	46,181	-	46,181
Cəmi Maliyyə Öhdəlikləri	15,505,938	9,412,436	24,918,374
Açıq Valyuta Mövqeyi	2,158,355	(1,360,588)	797,767

	2022	2021
ABŞ dollarının AZN-ə nisbətində 10% möhkəmlənməsi	333,882	(136,059)

Faiz dərəcəsi riski

Qrup bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsinin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar riskə məruz qalır. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları arta bilər, lakin faiz dərəcələri üzrə gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə faiz marjaları, həmçinin azala və ya zərərin yaranmasına səbəb ola bilər. Rəhbərlik faiz dərəcələrinin dəyişməsinin qəbul edilə bilən səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir.

	31 dekabr 2022-ci il tarixində	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
Maliyyə aktivləri		
Maliyyə icarələrində xalis investisiya	253,977	(253,977)
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	67,988	(67,988)
Maliyyə öhdəlikləri		
Borc alınmış vəsaitlər	(277,854)	277,854
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	(25,370)	25,370
İcarə öhdəliyi	1,073	(1,073)
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət üzrə xalis təsir	19,814	(19,814)

Faiz dərəcəsi riski (davamı)

	31 dekabr 2021-ci il tarixində	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
Maliyyə aktivləri		
Maliyyə icarələrində xalis investisiya	183,159	(183,159)
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	5,102	(5,102)
Maliyyə öhdəlikləri		
Borc alınmış vəsaitlər	(225,283)	225,283
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	(22,457)	22,457
İcarə öhdəliyi	(982)	982
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət üzrə xalis təsir	(60,461)	60,461

Likvidlik riski

Likvidlik riski Qrupun maliyyə öhdəliklərindən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsində Qrupun çətinliklərlə üzləşəcəyi riskdir. Buraya borc vəsaitlərinin geri götürülməsi tələblərinə cavab vermək və faktiki olaraq ödəmə vaxtı çatmış maliyyə alətləri ilə üzrə digər maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması aiddir. Likvidlik riski aktivlər üzrə əməliyyatların yerinə yetirilmə müddətinin öhdəliklər üzrə əməliyyatların ödəmə müddətləri ilə uzlaşmadığı hallarda ortaya çıxır. Qrupun Rəhbərliyinin fikrincə aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/və ya nəzarət olunan uyğunsuzluğu maliyyə Qruplarının idarə olunması üçün əsas amillərdir.

22. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ (DAVAMI)

Likvidlik risklərinin idarə edilməsi məqsədilə, Qrup aktiv/öhdəliklərin idarə edilməsi prosesinin bir hissəsi kimi bankların əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə hər gün nəzarət edir. Borc alınmış vəsaitlərin geri götürülməsi tələblərinə cavab vermək və həmçinin normal və gərgin vəziyyətdə vəsaitlərin ödənilməsini təmin etmək üçün Rəhbərlik və Müşahidə Şurası banklararası və digər borc vəsaitlərinin minimum səviyyəsi üzrə və ödəmə müddəti başa çatan vəsaitlərin minimum səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir. Onlar, həmçinin öhdəlik bazasının diversifikasiya riski üzrə parametrlər müəyyən edir.

Qrupun likvidlik siyasəti aşağıdakılardan ibarətdir:

- Pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması və müxtəlif vaxt çərçivələrində likvidliyin təmin edilməsi üçün lazımi likvid aktivlərin səviyyəsinin saxlanması;
- Qrupun strateji məqsədlərinə uyğun maliyyə planının hazırlanması;
- Müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrinin saxlanması və beləliklə, Qrupun ölkədaxili və xarici mənbələrdən borc almaq imkanlarının artırılması;
- Yüksək likvidli və yüksək keyfiyyətli aktivlərin saxlanması;
- Məhsul bazasının vaxt çərçivələrində mövcud maliyyələşdirmə mənbələrinə uyğunlaşdırılması;
- Aktiv və öhdəliklər strukturunun vaxt çərçivələrində daimi monitorinqi.

"HERMES FINANCE" ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azerbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

22. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ (DAVAMI)

Cədvəldə likvidlik və faiz derecesi riski üzrə təhlilin nəticəsi göstərilmişdir. Cədvəllər təfəssilatları ilə təqdim edilmişdir:

Maliyyə aktivləri	1 aya qədar	1 aydan 3 aya qədar	3 aydan 1 ilə qədar	1 ildən 5 ilə qədar	31 Dekabr 2022
Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	1,520,250	2,687,834	9,334,477	11,855,099	25,397,660
Cəmi faiz gətirən maliyyə aktivləri	1,520,250	2,687,834	9,334,477	11,855,099	25,397,660
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	76,033	-	-	-	76,033
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	-	-	6,798,807	-	6,798,807
Cəmi maliyyə aktivləri	1,596,283	2,687,834	16,133,284	11,855,099	32,272,500
Maliyyə Öhdəlikləri					
Borc alınmış vəsaitlər	2,509,893	8,980,786	13,104,182	3,190,584	27,785,445
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	3,400	-	2,533,629	-	2,537,029
Icarə öhdəliyi	7,837	18,900	79,816	817	107,370
Cəmi faiz gətirən maliyyə aktivləri	2,521,130	8,999,686	15,717,627	3,191,401	30,429,844
Digər öhdəliklər	44,299	-	-	-	44,299
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	2,565,429	8,999,686	15,717,627	3,191,401	30,474,143
Likvidlik boşluğu	(969,146)	(6,311,852)	415,657	8,663,698	1,798,357

22. MALİYYƏ RISKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ (DAVAMI)

Maliyyə aktivləri	1 aya qədar	1 aydan 3 aya qədar	3 aydan 1 ilə qədar	1 ildən 5 ilə qədar	31 Dekabr 2021
Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	1,484,098	2,127,731	7,760,714	6,943,344	18,315,887
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	510,150	-	-	-	510,150
Cəmi faiz gətirən maliyyə aktivləri	1,994,248	2,127,731	7,760,714	6,943,344	18,826,037
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	39,279	-	-	-	39,279
Kredit təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	-	2,600,825	4,250,000	-	6,850,825
Cəmi maliyyə aktivləri	2,033,527	4,728,556	12,010,714	6,943,344	25,716,141
Maliyyə Öhdəlikləri					
Borc alınmış vəsaitlər	1,702,003	6,988,077	10,951,286	2,886,967	22,528,333
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	3,660	-	-	2,242,066	2,245,726
İcarə öhdəliyi	5,421	10,960	60,650	21,103	98,134
Cəmi faiz gətirən maliyyə aktivləri	1,711,084	6,999,037	11,011,936	5,150,136	24,872,193
Digər öhdəliklər	28,915	-	-	-	28,915
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	1,739,999	6,999,037	11,011,936	5,150,136	24,901,108
Likvidlik boşluğu	293,528	(2,270,481)	998,778	1,793,208	815,033

“HERMES FINANCE” ASC
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR (DAVAMI)
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə ifadə olunmuşdur)

23. ƏDALƏTLİ DƏYƏR VƏ ƏDALƏTLİ DƏYƏR İYERARXİYASI

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyərlə ölçülən aktivlər və öhdəliklər ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3 səviyyə üzrə qruplaşdırılmışdır.

- 1-ci səviyyə: maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin aktiv bazarlarda təyin olunmuş qiymətlər (düzəlişsiz)
- 2-ci səviyyə: birbaşa (qiymətlər) və ya dolaylı yolla (qiymətlərdən irəli gələn) 1-ci səviyyədə təyin olunmuş qiymətlərdən savayı aktiv və ya öhdəlik ilə bağlı müşahidə oluna bilən əlavə məlumat
- 3-cü səviyyə: müşahidə oluna bilməyən bazar məlumatları əsasında aktiv və ya öhdəlik üzrə əlavə məlumatlar (müşahidə oluna bilinməyən məlumatlar)

Qrupun bütün maliyyə aktivləri və öhdəlikləri amortizasiya olunmuş dəyərlə əks etdirilir və qeyri-maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ədalətli dəyərlə qiymətləndirilmir. Buna görə ədalətli dəyərin üç səviyyəli kateqoriyasını tələb edən ədalətli dəyər iyerarxiyasının açıqlanması konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə açıqlama təsirinə malik olmadığı üçün açıqlanmır.

Məhsulları risk səviyyəsinə mütənasib olaraq qiymətləndirməklə Qrupun kapitalının idarə edilməsi məqsədləri bunlardır:

- fasiləsiz fəaliyyəti olan Qrup kimi davam etməsini təmin etmək; və
- Səhmdarlara münasib gəlirliliyi təmin etmək.

Qrup konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın üz qabığında təqdim edilən pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri çıxılmaqla kapitalın balans dəyəri üzrə kapitalı monitoring edir.

Qrup kapitalın məbləğini ümumi maliyyələşdirmə strukturuna mütənasib olaraq müəyyən edir. Qrup kapitalın strukturunu idarə edir və iqtisadi şərtlərdə və müvafiq aktivlərin risk xüsusiyyətlərində dəyişiklikləri nəzərə alaraq düzəlişlər edir.

	1-ci səviyyə	2-ci səviyyə	2022
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	76,033	-	76,033
Kredit təşkilatlarından alınmış pul vəsaitləri	6,798,807	-	6,798,807
Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	-	25,397,660	25,397,660
Öhdəliklər			
Borc alınmış vəsaitlər	-	27,785,445	27,785,445
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	2,537,029	2,537,029
İcarə öhdəliyi	-	107,370	107,370
Digər öhdəliklər	-	66,256	66,256
	1-ci səviyyə	2-ci səviyyə	2021
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	39,279	-	39,279
Kredit təşkilatlarından alınmış pul vəsaitləri	7,360,975	-	7,360,975
Maliyyə icarələri üzrə xalis investisiya	-	18,315,887	18,315,887
Öhdəliklər			
Borc alınmış vəsaitlər	-	22,528,333	22,528,333
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	2,245,726	2,245,726
İcarə öhdəliyi	-	98,134	98,134
Digər öhdəliklər	-	46,181	46,181

24. HESABAT TARİXİNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hesabat tarixi və hesabatın buraxılmasına icazə verilmiş tarix arasında heç bir dəyişiklik və ya dəyişiklik tələb etməyən əhəmiyyətli hadisə baş verməmişdir.